

ZÁKLADNÁ UMELECKÁ ŠKOLA VO VODERADOCH

Štefánikova ulica 155/1, 919 42 Voderady

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základnej umeleckej školy vo Voderadoch

školský rok 2026/2027

*„Umenie potrebuje slobodu, tvorivosť a vlastný názor.
Zároveň potrebuje disciplínu, pravidelnú prácu, vzájomný rešpekt a zodpovednosť.“*

Voderady, august 2026

Obsah

1. Identifikačné údaje a status dokumentu
2. Právne a kurikulárne východiská
3. Charakteristika školy
4. Poslanie, vízia a hodnoty školy
5. Ciele výchovy a vzdelávania
6. Profil absolventa a rozvíjané kompetencie
7. Organizácia štúdia
8. Prijímanie žiakov, priebeh a ukončovanie štúdia
9. Hudobný odbor
10. Výtvarný odbor
11. Tanečný odbor
12. Literárno-dramatický odbor
13. Hodnotenie žiakov a pedagogická diagnostika
14. Podporné opatrenia a inkluzívne vzdelávanie
15. Bezpečné prostredie, ochrana žiaka a prevencia rizikového správania
16. Spolupráca so zákonnými zástupcami
17. Profesionálny rozvoj pedagogických zamestnancov
18. Materiálno-technické a priestorové podmienky
19. Digitálne technológie a informačné prostredie školy
20. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia kvality
21. Spolupráca školy a jej pôsobenie v regióne
22. Súťaže, festivaly, reprezentácia a prezentácia školy
23. Záverečné ustanovenia
- Príloha A. Prehľad študijných zameraní a predmetov
- Príloha B. Rámec školských učebných plánov

1. Identifikačné údaje a status dokumentu

Názov školy	Základná umelecká škola vo Voderadoch
Adresa	Štefánikova ulica 155/1, 919 42 Voderady
Riaditeľ školy	Mgr. art. Michal Matejčík
Školský rok	2026/2027
Začiatok vyučovania podľa rozvrhu	3. september 2026
Počet žiakov	284
Počet tried	14
Umelecké odbory	hudobný, výtvarný, tanečný, literárno-dramatický
Charakter dokumentu	základný dokument školy, podľa ktorého sa uskutočňuje výchova a vzdelávanie

Školský vzdelávací program (ďalej len „ŠkVP“) vyjadruje vlastnú koncepciu umeleckého vzdelávania ZUŠ vo Voderadoch. Vychádza z príslušného štátneho vzdelávacieho programu pre základné umelecké školy, z rámcových učebných plánov, platných právnych predpisov a z reálnych podmienok školy.

Dokument je koncipovaný ako dlhodobou použiteľný rámec. Údaje, ktoré sa prirodzene menia každý školský rok – najmä mená pedagógov, pracovné úväzky, presné rozvrhy, termíny podujatí a operatívne organizačné opatrenia – sa uvádzajú v pláne práce, rozvrhoch, personálnej dokumentácii a ďalších vykonávacích dokumentoch školy.

2. Právne a kurikulárne východiská

ŠkVP je vypracovaný najmä v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) v aktuálnom znení, s príslušným štátnym vzdelávacím programom pre základné umelecké školy, rámcovými učebnými plánmi a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi vzťahujúcimi sa na činnosť ZUŠ.

ŠkVP je spracovaný najmä podľa zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) v znení účinnom pre školský rok 2026/2027, vyhlášky č. 324/2008 Z. z. o základnej umeleckej škole v znení neskorších predpisov a platného Štátneho vzdelávacieho programu pre základné umelecké školy vrátane jeho rámcových učebných plánov a účinných dodatkov.

Pri tvorbe dokumentu škola vychádza z inovovaného štátneho vzdelávacieho programu pre základné umelecké školy a z rámcových učebných plánov účinných pre jednotlivé ročníky a formy štúdia. Ak sa právny alebo kurikulárny predpis zmení, záväzná je vždy jeho aktuálne účinná verzia.

- princípy a ciele výchovy a vzdelávania podľa školského zákona;
- štátny vzdelávací program pre základné umelecké školy a jeho dodatky;
- rámcové učebné plány pre ZUŠ a poznámky k nim;
- vzdelávacie štandardy a príslušné metodické usmernenia;
- normatívy materiálno-technického a priestorového zabezpečenia ZUŠ;
- vnútorné predpisy školy, najmä školský poriadok, organizačný poriadok, pracovný poriadok a rokovací poriadok pedagogickej rady.

Škola nevytvára vlastný vzdelávací obsah v rozpore so štátnym programom. Školská profilácia rozvíja a konkretizuje záväzný štátny rámec podľa možností školy, potrieb žiakov a umeleckého smerovania ZUŠ vo Voderadoch.

3. Charakteristika školy

ZUŠ vo Voderadoch poskytuje základné umelecké vzdelávanie deťom, žiakom a dospelým v hudobnom, výtvarnom, tanečnom a literárno-dramatickom odbore. Škola spája systematické umelecké vzdelávanie s aktívnou kultúrnou činnosťou a vytvára priestor pre individuálny talent aj kolektívnu tvorbu.

Výchovno-vzdelávacia činnosť sa uskutočňuje v sídle školy a podľa aktuálnej organizačnej siete aj na elokovaných pracoviskách. Konkrétne pracoviská, rozdelenie tried a rozvrhy sa určujú organizačnými dokumentmi školy pre príslušný školský rok.

Škola je prirodzenou súčasťou kultúrneho života Voderád a širšieho regiónu. Výsledky vzdelávania pravidelne prezentuje na koncertoch, výstavách, divadelných a tanečných predstaveniach, súťažiach, festivaloch a komunitných podujatiach.

3.1 Profilácia školy

- individuálny prístup a systematická práca s talentom žiaka;
- prepojenie individuálneho vyučovania s komornou, súborovou a kolektívnou umeleckou praxou;
- medziodborová spolupráca hudby, výtvarného umenia, tanca a divadla;
- výrazná verejná prezentácia výsledkov žiakov;
- rozšírené vyučovanie vo výtvarnom odbore a špecializovaný keramický ateliér;
- činnosť akordeónového súboru ACCORDIA a Divadielka na dlani;
- podpora žiakov smerujúcich k ďalšiemu umeleckému štúdiu aj žiakov, pre ktorých je umenie dôležitou súčasťou osobnostného rozvoja.

4. Poslanie, vízia a hodnoty školy

Poslaním Základnej umeleckej školy vo Voderadoch je vytvárať priestor, v ktorom sa talent dieťaťa môže postupne meniť na skutočnú schopnosť tvoriť, interpretovať, premýšľať a kultivovane vnímať svet. Umelecké vzdelávanie chápeme ako dlhodobý proces, ktorý presahuje samotné zvládnutie hry na hudobnom nástroji, výtvarnej techniky, tanečného pohybu či javiskového prejavu. Umenie učí dieťa sústredeniu, trpezlivosti, vytrvalosti, citlivosti, schopnosti prijímať spätnú väzbu a niešť zodpovednosť za výsledok vlastnej práce.

Škola chce byť miestom, kde sa prirodzená detská zvedavosť a tvorivosť stretáva s odborným vedením pedagóga. Našou ambíciou je, aby žiak počas štúdia postupne objavoval nielen možnosti svojho umeleckého odboru, ale aj vlastné schopnosti, hranice a spôsob umeleckého vyjadrenia. Chceme, aby sa učil pracovať s úspechom aj neúspechom, aby dokázal dokončiť začatú prácu, vystúpiť pred verejnosťou, prezentovať vlastnú tvorbu a vnímať umelecký výkon ako výsledok dlhobodej a poctivej prípravy.

Víziou ZUŠ vo Voderadoch je moderná, otvorená a tvorivá umelecká škola, ktorá si zachováva osobný charakter a zároveň poskytuje vzdelávanie na vysokej odbornej úrovni. Chceme vytvárať prostredie, v ktorom môže každý žiak napredovať podľa svojich možností a v ktorom mimoriadny talent dostane priestor rozvinúť sa do takej miery, aby žiak mohol úspešne pokračovať na konzervatóriu, umeleckej škole alebo v ďalšom odbornom štúdiu.

Rovnako dôležitý je však pre nás žiak, ktorý si nezvolí profesionálnu umeleckú dráhu. Zmyslom základného umeleckého vzdelávania je aj vychovávať kultivovaného človeka, ktorý si k hudbe, výtvarnému umeniu, tancu alebo divadlu vytvorí trvalý vzťah. Absolvent školy by si mal zo štúdia odniesť skúsenosť, že hodnotné výsledky vznikajú spojením talentu, tvorivosti, disciplíny a vytrvalosti. Takáto skúsenosť má význam ďaleko za hranicami umeleckého vzdelávania.

Škola chce byť zároveň živým kultúrnym priestorom obce a regiónu. Verejné koncerty, výstavy, divadelné a tanečné predstavenia, súťaže, festivaly a spoločné projekty nevnímame iba ako prezentáciu výsledkov školy, ale ako prirodzenú súčasť vzdelávania. Žiak sa prostredníctvom nich učí, že umenie vzniká nielen pre neho samotného, ale má schopnosť oslovovať, spájať a kultivovať ľudí okolo nás.

4.1 Hodnoty školy

- kvalita a profesionalita
- tvorivosť a umelecká sloboda
- disciplína a pravidelná práca
- rešpekt a bezpečie
- zodpovednosť
- spolupráca
- otvorenosť voči komunite
- kultivovaný prejav a dobré meno školy

5. Ciele výchovy a vzdelávania

Hlavným cieľom výchovy a vzdelávania v ZUŠ vo Voderadoch je vytvoriť podmienky na čo najplnší rozvoj umeleckého potenciálu žiaka. Každé dieťa prichádza do školy s inými skúsenosťami, schopnosťami, tempom napredovania a predstavou o umení. Úlohou školy je tieto predpoklady rozpoznať, odborne rozvíjať a postupne viesť žiaka od prvotného záujmu k vedomej, samostatnej a zodpovednej umeleckej práci.

Umelecké vzdelávanie má žiakovi sprostredkovať skúsenosť, že tvorivosť a sloboda umeleckého prejavu sa nevyklúčujú s disciplínou a systematickou prácou. Práve pravidelnosť, trpezlivosť, schopnosť opakovane pracovať na detaile a ochota prijímať odborné vedenie umožňujú, aby sa prirodzené nadanie postupne menilo na skutočnú umeleckú zručnosť.

Cieľom školy je viesť žiaka k tomu, aby dokázal umenie nielen reprodukovать alebo technicky zvládnuť, ale aby mu rozumel, dokázal o ňom premýšľať, vytváral si vlastný názor a postupne nachádzal osobitý spôsob vyjadrenia. U žiakov s výrazným talentom škola vytvára predpoklady na ďalšie odborné umelecké vzdelávanie. U všetkých žiakov sa usiluje vytvárať trvalý vzťah ku kultúre a umeniu ako k prirodzenej súčasť kvalitného života.

Dôležitým cieľom je aj osobnostný rast. Umelecká práca učí dieťa sústredeniu, sebareflexii, odvahe vystúpiť pred inými, spolupráci, rešpektu k práci druhých a zodpovednosti za spoločný výsledok. Škola preto nevníma úspech iba cez známku, cenu zo súťaže alebo bezchybný výkon. Úspechom je aj viditeľný individuálny posun žiaka, jeho rastúca samostatnosť, tvorivá odvaha a schopnosť pracovať na sebe.

- rozvíjať umelecké schopnosti, zručnosti, vedomosti a návyky;
- viesť žiaka k pravidelnej a samostatnej príprave;
- rozvíjať tvorivosť, predstavivosť, estetické cítenie a schopnosť vlastného umeleckého názoru;
- pestovať schopnosť spolupráce v komorných, súborových, tanečných, divadelných a medziodborových projektoch;
- rozvíjať kultúrnu gramotnosť a vzťah ku kultúrnemu dedičstvu aj súčasnému umeniu;
- viesť žiaka k bezpečnému, zodpovednému a etickému používaniu technológií;
- vytvárať podmienky na rozvoj mimoriadne talentovaných žiakov a na prípravu na ďalšie umelecké štúdium;
- podporovať osobnostný rozvoj žiaka, jeho sebadôveru, vytrvalosť, schopnosť prijímať spätnú väzbu a kultivovane komunikovať.

6. Profil absolventa a rozvíjané kompetencie

Absolventa Základnej umeleckej školy vo Voderadoch nevnímame iba ako žiaka, ktorý úspešne zvládol predpísané učivo a ukončil určitý stupeň umeleckého vzdelávania. Cieľom školy je, aby si zo štúdia odniesol vzťah k umeniu, schopnosť samostatne tvoriť a pracovať na sebe, kultivovaný prejav a skúsenosť, že kvalitný výsledok je výsledkom talentu, vytrvalosti a systematickej práce.

Počas štúdia sa žiak učí prijímať odborné vedenie, pracovať so spätnou väzbou a postupne preberať zodpovednosť za vlastný umelecký rast. Učí sa, že chyba nie je zlyhaním, ale prirodzenou súčasťou procesu učenia a tvorby. Zároveň získava skúsenosť, že umelecká sloboda je najhodnotnejšia vtedy, keď je podopretá zvládnutím potrebných zručností, vedomosťami a schopnosťou vedome pracovať s umeleckými prostriedkami.

Dôležitou súčasťou profilu absolventa je samostatnosť. Žiak by mal byť po ukončení príslušného stupňa štúdia schopný primerane svojej úrovni samostatne pracovať s hudobným, výtvarným, pohybovým, literárnym alebo dramatickým materiálom, premýšľať nad vlastným výkonom či tvorbou a hľadať možnosti ich ďalšieho rozvoja.

Absolvent má zároveň skúsenosť s verejnou prezentáciou svojej práce. Koncert, výstava, divadelné alebo tanečné predstavenie či účasť na súťaži ho učia zvládať zodpovednosť, sústredenie a primeranú mieru stresu. Učí sa prezentovať výsledok dlhodobej práce pred verejnosťou a uvedomovať si, že umelecký výkon nie je iba osobnou záležitosťou interpreta alebo autora, ale aj formou komunikácie s publikom.

Rovnako významná je schopnosť spolupracovať. Komorná hra, súbor, spoločná výtvarná tvorba, choreografia alebo divadelné predstavenie učia žiaka rešpektovať prácu ostatných, počúvať partnerov, prispôbiť individuálny výkon spoločnému zámeru a niesť svoj diel zodpovednosti za výsledok celého kolektívu.

Škola zároveň rešpektuje, že absolventi pokračujú po ukončení štúdia rôznymi cestami. Pre mimoriadne talentovaných a cieľavedomých žiakov má štúdium vytvoriť kvalitný základ pre prijímacie skúšky a ďalšie vzdelávanie na konzervatóriách, stredných a vysokých školách umeleckého zamerania. Pre väčšinu absolventov však základné umelecké vzdelanie predstavuje predovšetkým hodnotný základ pre celoživotný vzťah ku kultúre a aktívnemu amatérskemu umeniu.

Za úspešného absolventa preto považujeme aj mladého človeka, ktorý sa umením nebude profesionálne zaoberať, ale bude schopný zahrať si na hudobnom nástroji, spievať, tvoriť, tancovať, hrať divadlo, navštevovať koncerty, galérie a predstavenia, rozumieť ich hodnote a prirodzene vnímať kultúru ako súčasť svojho života.

6.1 Všeobecné kompetencie absolventa

- ovláda základné odborné vedomosti, zručnosti a návyky svojho umeleckého odboru;
- dokáže primerane samostatne pracovať na umeleckej úlohe;
- vie prijímať odbornú spätnú väzbu a využívať ju pri ďalšej práci;
- dokáže reflektovať vlastný výkon a postupne si vytvára vlastný umelecký názor;
- rozumie významu pravidelnej a systematickej prípravy;
- dokáže spolupracovať a rešpektovať ostatných členov umeleckého kolektívu;
- má skúsenosť s verejnou prezentáciou vlastnej práce;
- pozná základné princípy bezpečnej práce vo svojom odbore;
- dokáže primerane využívať tradičné aj digitálne nástroje a technológie;
- rešpektuje umelecké dielo, jeho autora, interpreta a prácu ostatných;
- má vytvorený pozitívny vzťah k umeniu a kultúrnym hodnotám;
- disponuje predpokladmi pokračovať v ďalšom umeleckom vzdelávaní alebo aktívne rozvíjať svoj odbor vo voľnom čase.

6.2 Profil absolventa hudobného odboru

Absolvent hudobného odboru má osvojené technické, interpretačné a hudobno-teoretické základy zodpovedajúce absolvovanému stupňu a študijnému zameraniu. Dokáže primerane samostatne naštudovať hudobné dielo, orientovať sa v notovom zápise, pracovať s rytmom, tempom, dynamikou, frázovaním a ďalšími výrazovými prostriedkami.

Nevníma skladbu iba ako súbor správnych tónov. Postupne sa učí rozumieť jej charakteru, štýlu a výrazu a prostredníctvom interpretácie formulovať vlastnú hudobnú predstavu.

Absolvent má vytvorené pracovné návyky potrebné na samostatné cvičenie a rozumie významu pravidelnej domácej prípravy. Má skúsenosť so sólovým vystupovaním a podľa svojho študijného zamerania aj s komornou, sprievodnou alebo súborovou hrou či spevom. Hudobný odbor má zároveň vytvoriť základ, ktorý umožní talentovanému absolventovi pokračovať v odbornom hudobnom vzdelávaní.

6.3 Profil absolventa výtvarného odboru

Absolvent výtvarného odboru dokáže tvorivo pracovať s výtvarným problémom, pozorovať, hľadať vlastné riešenia a využívať primeranú škálu výtvarných techník, materiálov a výrazových prostriedkov. Má skúsenosť s kresbou, maľbou, priestorovou a materiálou tvorbou a podľa absolvovaného programu aj s keramikou a ďalšou špecializovanou tvorbou. Rozumie základným technologickým postupom a dokáže s materiálom pracovať bezpečne a účelne.

Dôležitým výsledkom štúdia nie je iba technická zručnosť. Absolvent by mal mať odvahu vytvoriť vlastné riešenie, obhájiť svoj tvorivý zámer, prijímať odbornú reflexiu a vnímať výtvarné umenie ako spôsob komunikácie a poznávania sveta. Špecifické možnosti keramického ateliéru a rozšíreného vyučovania umožňujú žiakom školy získať nadštandardnú praktickú skúsenosť s materiálom a technologickým procesom keramickej tvorby.

6.4 Profil absolventa tanečného odboru

Absolvent tanečného odboru má rozvinuté pohybové, rytmické, koordinačné a výrazové schopnosti primerané absolvovanému stupňu štúdia. Dokáže vedome pracovať s vlastným telom, priestorom, hudbou a pohybovým výrazom. Pozná význam správnych pohybových návykov, disciplíny a pravidelnej prípravy. Dokáže pracovať samostatne aj ako súčasť tanečného kolektívu, reagovať na choreografické vedenie a nieť zodpovednosť za spoločný javiskový výsledok.

6.5 Profil absolventa literárno-dramatického odboru

Absolvent literárno-dramatického odboru dokáže kultivovane pracovať s hovoreným slovom, hlasom, pohybom, dramatickou situáciou a javiskovým priestorom. Má skúsenosť s improvizáciou, interpretáciou textu, tvorbou postavy a kolektívnou prípravou divadelného diela. Štúdium rozvíja jeho schopnosť komunikovať, formulovať vlastný názor, počúvať partnera, reagovať na vznikajúcu situáciu a tvorivo spolupracovať.

Významnú praktickú skúsenosť získavajú žiaci prostredníctvom práce v Divadielku na dlani, kde sa jednotlivé zručnosti spájajú do tvorby uceleného javiskového diela. Dlhodobé úspechy súboru a jeho pravidelná účasť v postupových súťažiach vrátane celoštátnej súťaže a prehliadky Zlatá priadka zároveň umožňujú žiakom konfrontovať svoju prácu s kvalitnou detskou divadelnou tvorbou z celého Slovenska.

7. Organizácia štúdia

Štúdium v Základnej umeleckej škole vo Voderadoch sa organizuje v súlade s platnými právnymi predpismi, Štátnym vzdelávacím programom pre základné umelecké školy, príslušnými rámcovými učebnými plánmi a týmto školským vzdelávacím programom.

Organizácia štúdia rešpektuje osobitosti základného umeleckého vzdelávania. Jednotlivé umelecké odbory sa odlišujú charakterom vyučovania, počtom vyučovacích hodín, mierou individuálnej a kolektívnej práce aj spôsobom, akým žiak získané vedomosti a zručnosti prakticky uplatňuje.

Škola sa usiluje vytvárať také organizačné podmienky, aby štúdium malo systematický a dlhodobý charakter. Jednotlivé ročníky na seba obsahovo nadväzujú a postupne zvyšujú požiadavky na samostatnosť, technickú úroveň, tvorivosť a umeleckú vyspelosť žiaka. Základné umelecké vzdelávanie preto nemožno vnímať iba ako voľnočasovú aktivitu alebo súbor navzájom nesúvisiacich vyučovacích hodín.

Žiak je prijatý na štúdium konkrétneho umeleckého odboru a študijného zamerania a vzdeláva sa podľa príslušného učebného plánu. Súčasťou štúdia sú všetky predmety, ktoré tento učebný plán ustanovuje. V hudobnom odbore preto štúdium hry na hudobnom nástroji alebo spevu nemožno automaticky stotožňovať iba s návštevou individuálneho hlavného predmetu; súčasťou umeleckého vzdelávania sú podľa príslušného učebného plánu aj hudobno-teoretické, komorné, súborové alebo ďalšie predmety.

7.1 Druhy a stupne štúdia

- prípravné štúdium

- základné štúdium I. stupňa
- základné štúdium II. stupňa
- štúdium pre dospelých
- rozšírené štúdium v prípadoch a za podmienok ustanovených príslušným učebným plánom

Konkrétna dĺžka štúdia, členenie jednotlivých stupňov a ročníkov a rozsah vyučovania sa riadia príslušným učebným plánom podľa umeleckého odboru a študijného zamerania.

7.1.1 Stupne základného umeleckého vzdelania

Základné umelecké vzdelanie sa podľa školského zákona člení na primárne umelecké vzdelanie a nižšie sekundárne umelecké vzdelanie. Primárne umelecké vzdelanie získava žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu pre prvú časť prvého stupňa základného štúdia ZUŠ; zodpovedá úrovni 1 Slovenského kvalifikačného rámca a Európskeho kvalifikačného rámca (SKKR/EKR 1).

Nižšie sekundárne umelecké vzdelanie získava žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu pre druhú časť prvého stupňa základného štúdia ZUŠ; zodpovedá úrovni 2 Slovenského kvalifikačného rámca a Európskeho kvalifikačného rámca (SKKR/EKR 2). Stupeň základného umeleckého vzdelania nenahrádza stupeň všeobecného vzdelania získaný v základnej alebo strednej škole.

7.2 Prípravné štúdium

Prípravné štúdium je určené predovšetkým na rozpoznávanie a rozvíjanie základných umeleckých predpokladov dieťaťa a na jeho postupnú prípravu na systematické štúdium v príslušnom umeleckom odbore. Jeho významom nie je dosiahnuť čo najrýchlejšie technické výsledky, ale vytvoriť dobrý základ pre ďalšie umelecké vzdelávanie.

V tomto období je mimoriadne dôležitý pozitívny vzťah dieťaťa k umeleckej činnosti. Výučba preto rešpektuje jeho vek, schopnosť sústrediť sa, prirodzenú potrebu hry, pohybu, experimentovania a objavovania. Prípravné štúdium zároveň poskytuje pedagógovi priestor lepšie spoznať predpoklady žiaka a odporučiť jeho ďalšie smerovanie.

7.3 Základné štúdium I. stupňa

Základné štúdium I. stupňa predstavuje hlavné obdobie systematického základného umeleckého vzdelávania. Žiak si v ňom postupne osvojuje odborné vedomosti, technické a tvorivé zručnosti, pracovné návyky a umelecké kompetencie príslušného odboru. Požiadavky sa zvyšujú primerane veku a ročníku žiaka.

7.4 Základné štúdium II. stupňa

Štúdium II. stupňa nadväzuje na vedomosti, zručnosti a kompetencie získané v predchádzajúcom štúdiu a predpokladá vyššiu mieru samostatnosti žiaka. Pedagóg už vo väčšej miere pracuje s individuálnym umeleckým smerovaním žiaka, jeho vlastným názorom, schopnosťou reflektovať umelecké dielo a samostatne pristupovať k interpretácii alebo tvorbe.

7.5 Štúdium pre dospelých

Štúdium pre dospelých umožňuje umelecké vzdelávanie záujemcom, ktorí chcú svoje schopnosti rozvíjať aj po ukončení bežného základného umeleckého štúdia alebo začínajú s umeleckým vzdelávaním v dospelosti. Vzdelávanie rešpektuje vek, predchádzajúce skúsenosti, individuálne ciele a možnosti študenta.

7.6 Individuálne, skupinové a kolektívne vyučovanie

Individuálne vyučovanie umožňuje intenzívnu prácu pedagóga s jedným žiakom a uplatňuje sa predovšetkým v hlavnom predmete hudobného odboru. Skupinové vyučovanie vytvára priestor na spoločnú prácu menšieho počtu žiakov. Kolektívne vyučovanie je prirodzenou súčasťou základného umeleckého vzdelávania a rozvíja schopnosť spolupráce, rešpektu a zodpovednosti za spoločný výsledok. Škola preto považuje kolektívne predmety za plnohodnotnú súčasť štúdia, nie za jeho doplnok.

7.7 Komorná a súborová činnosť

Osobitné miesto v organizácii štúdia má komorná a súborová činnosť. Predstavuje prechod od individuálne získaných zručností k spoločnej umeleckej praxi. V hudobnom odbore sa realizuje prostredníctvom komornej hry, štvorročnej hry, inštrumentálneho sprievodu, komorného spevu, hry v súbore a ďalších foriem podľa príslušných učebných plánov a možností školy. Významné postavenie má akordeónový súbor ACCORDIA.

7.8 Rozvrh hodín a pravidelnosť vyučovania

Vyučovanie sa uskutočňuje podľa rozvrhu hodín schváleného vedením školy. Rozvrh sa vytvára s prihliadnutím na pedagogické, organizačné a priestorové možnosti školy a podľa možností aj na povinnosti žiakov v základných a stredných školách. Po jeho ustálení sa predpokladá pravidelná účasť žiaka na vyučovaní v určených termínoch.

7.9 Organizácia školského roka 2026/2027

Školský rok 2026/2027 je organizovaný tak, aby vytváral stabilné podmienky na pravidelnú umeleckú prácu a zároveň poskytoval dostatočný priestor na verejnú prezentáciu, projektové aktivity, súťaže a spoluprácu medzi jednotlivými odbormi. Vyučovanie podľa rozvrhu hodín sa začína 3. septembra 2026.

Organizácia vyučovania v základnej umeleckej škole má svoje špecifiká. Veľká časť hudobného vzdelávania prebieha individuálne, ďalšie predmety majú skupinový alebo kolektívny charakter a významnú úlohu zohrávajú skúšky súborov, príprava koncertov, výstav, divadelných a tanečných predstavení. Rozvrh preto nevnímame iba ako administratívne rozdelenie vyučovacích hodín, ale ako nástroj, ktorý má vytvárať primerané podmienky na systematické napredovanie žiakov a efektívne využitie priestorov školy.

Pri tvorbe rozvrhov sa podľa možností prihliada na vek žiakov, ich povinnosti v základnej alebo strednej škole, nadväznosť individuálnych a kolektívnych predmetov, priestorové možnosti školy a elokovaných pracovísk, ako aj na potreby súborovej a medziodborovej práce. Stabilita rozvrhu je dôležitá pre žiaka, rodiča aj pedagóga, preto sa jeho zmeny počas školského roka uskutočňujú iba v odôvodnených prípadoch.

Súčasťou školského roka sú aj umelecké podujatia, ktoré predstavujú prirodzené vyvrcholenie práce vo vyučovaní. Koncert, výstava, divadelné predstavenie, tanečné vystúpenie alebo súťaž nie sú oddelené od vzdelávacieho procesu; žiak si v nich overuje schopnosť pripraviť výsledok svojej práce na konkrétny termín, sústrediť sa v reálnej situácii, spolupracovať a kultivovane prezentovať svoje schopnosti pred verejnosťou.

7.10 Vyučovacia hodina a časová dotácia

Rozsah vyučovania jednotlivých predmetov vychádza z príslušných rámcových a školských učebných plánov. Škola rešpektuje ustanovené časové dotácie a podľa možností využíva organizačné riešenia, ktoré zodpovedajú veku žiakov, charakteru predmetu a pedagogickým cieľom.

7.11 Učebné osnovy

Učebné osnovy sú súčasťou školského vzdelávacieho programu. V ZUŠ vo Voderadoch vychádzajú z cieľov a vzdelávacích štandardov platného Štátneho vzdelávacieho programu pre základné umelecké školy a rozpracúvajú ich do jednotlivých ročníkov podľa príslušných učebných plánov. Pri ich uplatňovaní škola zachováva pedagogickú flexibilitu typickú pre umelecké vzdelávanie, aby bolo možné primerane reagovať na vek, schopnosti, tempo napredovania a individuálne potreby žiakov pri súčasnom zachovaní požadovaných vzdelávacích výstupov. Podrobné ročníkové rozpracovanie vedú pedagógovia v nadväznosti na tieto osnovy a vzdelávacie štandardy; nesmie byť v rozpore so ŠkVP ani so ŠVP.

7.12 Verejné podujatia ako súčasť štúdia

Koncerty, výstavy, tanečné a divadelné predstavenia, súťaže, prehliadky, festivaly, tvorivé dielne a ďalšie umelecké aktivity sú prirodzeným pokračovaním vyučovania. Príprava na verejný výstup učí žiaka pracovať smerom ku konkrétnemu cieľu a termínu a umožňuje mu overiť si získané schopnosti v reálnej situácii.

8. Prijímanie žiakov, priebeh a ukončovanie štúdia

Prijímanie žiakov na štúdium v Základnej umeleckej škole vo Voderadoch, ich zaraďovanie do jednotlivých druhov a stupňov štúdia, postup do vyššieho ročníka, prerušenie a ukončenie štúdia sa uskutočňuje v súlade s platnými právnymi predpismi, štátnym vzdelávacím programom a príslušnými učebnými plánmi.

Cieľom prijímacieho procesu je predovšetkým rozpoznať predpoklady dieťaťa na umelecké vzdelávanie. Prijímací pohovor preto škola nevníma ako skúšku, pri ktorej má už začínajúci žiak preukázať hotové umelecké zručnosti. Posudzuje sa predovšetkým jeho prirodzený potenciál, záujem, schopnosť reagovať na jednoduché zadania a predpoklady významné pre zvolený umelecký odbor.

Škola zároveň prihliada na svoje personálne, priestorové a kapacitné možnosti. Splnenie predpokladov na štúdium preto samo osebe nemusí znamenať automatické prijatie, ak škola nemá v príslušnom odbore alebo študijnom zameraní voľnú kapacitu.

8.1 Prijímacie pohovory

Hlavný termín prijímacích pohovorov organizuje škola spravidla na prelome mája a júna pred začiatkom nasledujúceho školského roka. Termín, spôsob prihlasovania a základné informácie škola vopred zverejňuje. Ak to umožňujú kapacitné a personálne podmienky, škola môže prijímať ďalších žiakov aj v inom období.

- hudobné, rytmické a sluchové predpoklady v hudobnom odbore;
- výtvarné vnímanie, predstavivosť, tvorivosť a primerané manuálne predpoklady vo výtvarnom odbore;
- pohybové, rytmické a koordinačné predpoklady v tanečnom odbore;
- rečové, výrazové, pohybové, komunikačné a dramatické predpoklady v literárno-dramatickom odbore.

8.2 Prijatie a zaradenie žiaka

O prijatí žiaka rozhoduje riaditeľ školy na základe výsledku prijímacieho procesu a v súlade s kapacitnými možnosťami školy. Zaradenie do konkrétneho ročníka a študijného zamerania musí zodpovedať veku, predchádzajúcemu vzdelávaniu, schopnostiam žiaka a príslušnému učebnému plánu.

8.3 Priebeh štúdia

- pravidelne navštevuje vyučovanie podľa rozvrhu;
- absolvuje predmety vyplývajúce z príslušného učebného plánu;
- pripravuje sa na vyučovanie v rozsahu primeranom svojmu odboru a veku;
- plní primerané pedagogické zadania;
- rešpektuje školský poriadok a organizačné pokyny školy;
- zúčastňuje sa na komisionálnych a záverečných skúškach, ak ich príslušný stupeň alebo forma štúdia vyžaduje;
- podľa svojich možností a pripravenosti sa zapája do verejnej prezentácie výsledkov vzdelávania.

8.4 Dochádzka a neprítomnosť žiaka

Pravidelná dochádzka je jedným zo základných predpokladov napredovania žiaka. Zákonný zástupca oznamuje a ospravedlňuje neprítomnosť žiaka spôsobom určeným školským poriadkom. Vyučovacie hodiny, ktoré sa neuskutočnili z dôvodu neprítomnosti žiaka, sa nenahrádzajú.

8.5 Postup do vyššieho ročníka

Postup žiaka do vyššieho ročníka vychádza z výsledkov jeho vzdelávania a zo splnenia požiadaviek príslušného študijného zamerania. Hodnotenie nemá byť založené iba na jednorazovom výkone; pedagóg prihliada na dlhodobjší vývoj žiaka, úroveň osvojených vedomostí a zručností a plnenie požadovaných výstupov.

8.6 Prerušenie štúdia

V odôvodnených prípadoch môže byť štúdium žiaka prerušené na základe žiadosti žiaka alebo jeho zákonného zástupcu a rozhodnutia riaditeľa školy v súlade s platnými právnymi predpismi. Prerušenie štúdia je vhodným riešením najmä v situáciách, keď žiak z vážnych dôvodov nemôže určitý čas riadne pokračovať vo vzdelávaní, ale predpokladá sa jeho neskorší návrat.

8.7 Ukončenie štúdia na žiadosť

Ak žiak alebo jeho zákonný zástupca nemá záujem pokračovať v štúdiu, postupuje podľa pravidiel ustanovených školou a platnými právnymi predpismi. Škola odporúča takéto rozhodnutie vopred konzultovať s pedagógom. Konečné rozhodnutie zákonného zástupcu alebo plnoletého žiaka škola rešpektuje.

8.8 Ukončenie štúdia zo strany školy

Ak žiak dlhodobo alebo závažným spôsobom neplní povinnosti vyplývajúce zo štúdia, porušuje školský poriadok alebo nastanú iné zákonom ustanovené dôvody, škola postupuje podľa platných právnych predpisov a školského poriadku. Ukončenie štúdia zo strany školy má byť krajné riešenie.

8.9 Príspevok na čiastočnú úhradu nákladov spojených so štúdiom

Štúdium v ZUŠ je spojené s príspevkom na čiastočnú úhradu nákladov spojených so štúdiom, ktorého výška a podmienky úhrady sa určujú podľa platných právnych predpisov a príslušného všeobecne záväzného nariadenia zriaďovateľa. Konkrétnu výšku príspevku ŠkVP zámerne neuvádza, keďže môže byť menená bez toho, aby bolo potrebné meniť vzdelávaciu koncepciu školy.

8.10 Oslobodenie od vyučovania predmetu

Žiak navštevuje povinné vyučovacie predmety v rozsahu určenom príslušným učebným plánom. Oslobodenie od povinného predmetu nemožno v ZUŠ považovať za všeobecné právo žiaka alebo zákonného zástupcu na výber iba niektorých predmetov. Ak osobitný právny predpis, štátny vzdelávací program alebo príslušný učebný plán umožňuje individuálnu úpravu vzdelávania, škola postupuje výlučne v jeho medziach a na základe riadne odôvodnenej žiadosti. Pri zdravotných alebo iných závažných okolnostiach škola posúdi situáciu individuálne a zvolí postup, ktorý je v súlade s platnými predpismi a zachováva podstatu príslušného vzdelávacieho programu.

8.11 Riadne ukončenie štúdia

Cieľom školy je, aby žiak jednotlivé časti a stupne štúdia riadne dokončil a získal umelecké vzdelanie zodpovedajúce absolvovanému programu. Ukončenie príslušnej časti alebo stupňa štúdia sa uskutočňuje spôsobom ustanoveným platnými právnymi predpismi, štátnym vzdelávacím programom a príslušnými učebnými plánmi.

9. Hudobný odbor

Hudobný odbor patrí medzi základné piliere umeleckého vzdelávania v ZUŠ vo Voderadoch. Jeho úlohou je systematicky rozvíjať hudobné schopnosti žiaka, jeho technické a interpretačné zručnosti, hudobné myslenie, tvorivosť, estetické cítenie a schopnosť samostatne pracovať s hudobným dielom.

Hudobné vzdelávanie chápeme ako dlhodobý proces. Osvojenie hry na hudobnom nástroji alebo spevu si vyžaduje čas, pravidelnosť a systematickú prácu. Výsledkom štúdia preto nemá byť iba zvládnutie určitého počtu skladieb, ale predovšetkým postupné budovanie schopností, ktoré žiakovi umožnia hudbe rozumieť, samostatne s ňou pracovať a prostredníctvom nej sa umelecky vyjadrovať.

Dôležitou súčasťou vzdelávania je rovnováha medzi technickým rozvojom, hudobným porozumením a umeleckým prejavom. Technická zručnosť je prostriedkom, nie konečným cieľom.

9.1 Charakteristika hudobného odboru

Vzdelávanie v hudobnom odbore spája individuálnu prácu žiaka s pedagógom, hudobno-teoretické vzdelávanie a podľa študijného zamerania a stupňa štúdia aj komornú, sprievodnú a súborovú prax. Škola rešpektuje rozdielne predpoklady, pracovné tempo a ambície žiakov. Od každého však očakáva primerané pracovné nasadenie a snahu napredovať vzhľadom na jeho individuálne možnosti.

9.2 Ciele vzdelávania v hudobnom odbore

- získať a rozvíjať technické zručnosti potrebné na ovládanie nástroja alebo hlasu;
- rozvíjať hudobný sluch, rytmické cítenie, hudobnú predstavivosť a pamäť;
- orientovať sa v notovom zápise a hudobnej terminológii;
- pracovať s tempom, dynamikou, artikuláciou, frázovaním a hudobným výrazom;
- poznávať hudbu rôznych období, štýlov a žánrov;
- rozvíjať schopnosť samostatne naštudovať primerané hudobné dielo;
- získať správne návyky pri domácej príprave;
- hrať alebo spievať samostatne aj v spolupráci s ďalšími hudobníkmi;
- získať skúsenosti s verejným vystupovaním;
- rozvíjať schopnosť primerane hodnotiť vlastný výkon;
- vytvárať si trvalý pozitívny vzťah k hudbe a kultúre.

9.3 Organizácia vyučovania

Vzdelávanie sa uskutočňuje podľa príslušných učebných plánov a pozostáva z individuálnych, skupinových a kolektívnych predmetov. Jednotlivé zložky hudobného vzdelávania sa navzájom dopĺňajú. Škola preto nepovažuje hudobnú náuku, komornú hru alebo súborovú činnosť za menej významnú súčasť štúdia než hlavný predmet.

9.4 Individuálne vyučovanie hlavného predmetu

Individuálne vyučovanie predstavuje osobitnú hodnotu hudobného vzdelávania na ZUŠ. Umožňuje pedagógovi bezprostredne reagovať na potreby konkrétneho žiaka a prispôbovať pedagogický postup jeho veku, schopnostiam, technickej úrovni a tempu napredovania. Vzťah pedagóga a žiaka musí byť založený na odbornosti, vzájomnom rešpekte, dôvere, primeranej náročnosti a jasne stanovených hraniciach.

9.5 Hudobná náuka

Hudobná náuka vytvára teoretické a poznávacie zázemie praktického muzicírovania. Jej cieľom nie je izolované memorovanie hudobných pojmov, ale postupné vytváranie schopnosti hudbe rozumieť. Žiak sa primerane veku oboznamuje s notovým zápisom, rytmom, metrom, stupnicami, intervalmi, akordmi, hudobnými formami, terminológiou a ďalšími prvkami hudobnej reči.

9.6 Komorná hra a hudobná spolupráca

Schopnosť hrať s ďalším hudobníkom predstavuje inú kvalitu hudobnej práce než sólová interpretácia. Žiak sa učí počúvať nielen seba, ale aj svojho partnera, prispôbovať tempo, dynamiku a frázovanie spoločnému zámeru, reagovať na zmeny a niesť zodpovednosť za spoločný výsledok.

9.7 Súborová hra a ACCORDIA

Súborová hra predstavuje významnú súčasť hudobného vzdelávania. Významné miesto v hudobnom živote školy má akordeónový súbor ACCORDIA. Súbor prepája žiakov, absolventov a ďalších hudobníkov a vytvára priestor na interpretáciu náročnejšieho repertoáru, verejné vystupovanie, súťažnú a festivalovú činnosť a reprezentáciu školy. ACCORDIA zároveň napína myšlienku, že umelecké vzdelávanie nemusí končiť posledným vysvedčením.

9.8 Verejné vystupovanie a interpretačná prax

Verejné vystupovanie je prirodzenou súčasťou štúdia hudby. Škola preto vytvára príležitosti na vystupovanie prostredníctvom triednych, interných a verejných koncertov, školských a regionálnych podujatí, súťaží, festivalov a ďalších aktivít. Cieľom je postupne budovať zdravú interpretačnú istotu, schopnosť koncentrácie a prirodzený vzťah k pódiu.

9.9 Domáca príprava

Pravidelná domáca príprava je neoddeliteľnou a nevyhnutnou súčasťou štúdia v hudobnom odbore. Individuálna vyučovacia hodina poskytuje žiakovi odborné vedenie, vysvetlenie nového učiva, korekciu technických a interpretačných návykov a určenie ďalšieho smerovania. Samotná účasť na vyučovaní však nemôže nahradiť pravidelnú prácu žiaka medzi jednotlivými hodinami.

Žiak študujúci hru na hudobnom nástroji musí mať zabezpečený pravidelný prístup k vhodnému hudobnému nástroju, na ktorom sa môže pripravovať aj mimo vyučovania. Vlastníctvo nástroja nie je nevyhnutne jedinou možnosťou, musí však existovať reálna a dlhodobá udržateľná možnosť pravidelného cvičenia. Bez nej nie je možné v plnom rozsahu naplňovať ciele individuálneho štúdia hry na hudobnom nástroji.

Od žiaka sa očakáva systematická príprava podľa pokynov pedagóga. Rozsah a spôsob cvičenia sa prispôbujú veku, ročníku, študijnému zameraniu, schopnostiam a aktuálnym úlohám žiaka. Dôležitejšia než jednorazová dlhá príprava je pravidelnosť, sústredenie a správny spôsob práce. Pedagóg žiaka postupne učí nielen čo má cvičiť, ale aj ako má samostatne pracovať, rozpoznať problém, rozdeliť si úlohu na menšie časti a kontrolovať výsledok vlastnej práce.

Pri mladších žiakoch je veľmi dôležitá primeraná spolupráca zákonného zástupcu. Rodič nemusí byť hudobníkom ani suplovať prácu pedagóga, jeho úlohou je však pomôcť vytvoriť podmienky na pravidelnú prípravu, podporovať pracovný režim dieťaťa a primerane sledovať plnenie dohodnutých úloh. Dlhodobá absencia domácej prípravy sa nevyhnutne prejavuje spomalením alebo zastavením napredovania žiaka a môže znemožniť splnenie požiadaviek príslušného ročníka alebo študijného zamerania.

Škola preto považuje pravidelnú domácu prípravu za spoločnú zodpovednosť žiaka, pedagóga a v primeranej miere aj zákonného zástupcu. Pedagóg poskytuje odborné vedenie a jasné zadania, žiak na sebe medzi vyučovacími hodinami pracuje a rodina vytvára podmienky, aby takáto príprava bola reálne možná. Talent je dôležitým predpokladom, ale bez pravidelnej a systematickej práce sám osebe nestačí na dlhodobý umelecký rast.

9.10 Práca s talentovanými žiakmi

Škola venuje osobitnú pozornosť žiakom, ktorí prejavujú výrazné hudobné nadanie, mimoriadnu pracovitost alebo záujem venovať sa hudbe intenzívnejšie. Takémuto žiakovi možno primerane zvýšiť náročnosť repertoáru, vytvárať viac príležitostí na koncertnú a súťažnú prax, zapájať ho do komornej a súborovej činnosti a podľa potreby prispôbiť pedagogické vedenie jeho ďalšiemu smerovaniu.

9.11 Súťaže, festivaly a odborná konfrontácia

Súťaže a festivaly poskytujú žiakom možnosť konfrontovať výsledky svojej práce s rovesníkmi z iných škôl, vystúpiť pred odbornou porotou, vypočuť si iných interpretov a získať nové umelecké skúsenosti. Výsledok súťaže je dôležitou spätnou väzbou a úspech je dôvodom na radosť a ocenenie práce žiaka i pedagóga. Súťažné umiestnenie však nie je jediným meradlom kvality umeleckého vzdelávania.

Rovnako hodnotná môže byť cesta, ktorú žiak absolvoval pri príprave: schopnosť pracovať na náročnom programe, zvládnuť verejný výkon, prekonať vlastné hranice a dosiahnuť úroveň, ktorá bola ešte pred určitým časom mimo jeho možností.

9.12 Hodnotenie a sledovanie umeleckého rastu

Hodnotenie žiaka má poskytovať zrozumiteľnú informáciu o úrovni jeho vedomostí, zručností a napredovania a zároveň ho motivovať k ďalšej práci. Známkou je iba jednou z foriem spätnej väzby. V umeleckom vzdelávaní má mimoriadny význam priebežná slovná reflexia pedagóga.

9.13 Hra na akordeóne

Hra na akordeóne je študijným zameraním hudobného odboru, v ktorom sa spája rozvoj technických zručností, hudobného myslenia, sluchovej predstavivosti, rytmického čítania a interpretačných schopností žiaka. Akordeón je nástroj s mimoriadne širokými interpretačnými možnosťami a uplatňuje sa ako sólový, komorný i súborový nástroj.

9.13.1 Začiatky štúdia a výber nástroja

Pri začínajúcom žiakovi je mimoriadne dôležité, aby veľkosť a hmotnosť akordeónu zodpovedali jeho veku a telesným dispozíciám. Od začiatku štúdia sa venuje pozornosť správne sedeniu a držaniu nástroja, nastaveniu remeňov, prirodzenému postaveniu rúk, orientácii na klaviatúrach a koordinácii pohybov oboch rúk s vedením mechu.

9.13.2 Technický rozvoj žiaka

- správne držanie nástroja a prirodzené postavenie tela;
- orientácia na pravej a ľavej klaviatúre;
- koordinácia pravej a ľavej ruky;
- prstokladová disciplína;
- rozvoj pohyblivosti, presnosti a nezávislosti prstov;
- stupnice, akordy a ďalší technický materiál;
- artikulácia a kultúra tónu;
- rytmická presnosť;
- vedomé a technicky správne vedenie mechu.

9.13.3 Mechová technika a tvorba tónu

Práca s mechom patrí k základným špecifikám hry na akordeóne a má zásadný vplyv na kvalitu výsledného hudobného prejavu. Žiak sa učí používať mech ako výrazový prostriedok nástroja a prostredníctvom neho ovplyvňovať tvorbu tónu, dynamiku, frázovanie, artikuláciu a smerovanie hudobnej frázy.

9.13.4 Repertoár a interpretácia

Výber repertoáru má rešpektovať vek, technickú a hudobnú úroveň žiaka a zároveň vytvárať primeraný priestor na ďalší rozvoj. Škola podporuje prácu s pôvodnou akordeónovou literatúrou a zároveň využíva kvalitné transkripcie, filmové, populárnu či ďalšiu hudbu, ak má primeranú umeleckú a pedagogickú hodnotu.

9.13.5 Komorná a súborová hra

Akordeón poskytuje široké možnosti uplatnenia v komornej a súborovej hudbe. Osobitné postavenie má v škole akordeónový súbor ACCORDIA, ktorý umožňuje žiakom pracovať s rozsiahlejším repertoárom a získavať skúsenosti, ktoré individuálne vyučovanie nemôže nahradiť.

9.13.6 Súťaže a odborný rozvoj

Žiaci s primeranou úrovňou a pripravenosťou sa môžu zúčastňovať akordeónových súťaží a festivalov. V podmienkach školy majú osobitný význam Celoštátna akordeónová súťaž ASPUŠ, akordeónová súťaž v Novej Bani a ďalšie odborné podujatia. Výsledné ocenenie je významným úspechom, nie však jediným cieľom prípravy.

9.13.7 Profil absolventa

Absolvent dokáže primerane dosiahnutej úrovni samostatne pracovať s akordeónovým repertoárom, orientovať sa na nástroji a v notovom texte, koordinovať obe ruky a vedenie mechu a vedome pracovať s tvorbou tónu, dynamikou, artikuláciou a frázovaním. Predovšetkým by mal byť schopný pokračovať v hudbe aj bez každodenného vedenia svojho pedagóga.

9.14 Hra na klavíri

Hra na klavíri patrí medzi tradičné a všestranné študijné zamerania hudobného odboru. Klavír umožňuje žiakovi rozvíjať melodické, harmonické a rytmické cítenie a postupne získavať schopnosť vnímať hudobné dielo vo viacerých hlasoch a širších hudobných súvislostiach.

9.14.1 Začiatky štúdia

V prvých rokoch sa kladie dôraz na prirodzené a uvoľnené sedenie pri nástroji, správne postavenie rúk, orientáciu na klaviatúre, koordináciu oboch rúk, rytmické cítenie a postupné osvojovanie notového zápisu.

9.14.2 Technický rozvoj

- prirodzené postavenie tela a rúk;
- koordinácia a nezávislosť oboch rúk;
- prstová technika;
- tvorba a kultúra klavírneho tónu;
- artikulácia;
- rytmická a tempová stabilita;
- dynamika;
- pedalizácia;
- rozvoj schopnosti viesť jednotlivé hlasy.

9.14.3 Polyfónia a hudobné myslenie

Jednou z osobitostí klavíra je možnosť súčasne pracovať s viacerými hlasmi. Práca s polyfónnou hudbou významne rozvíja hudobné myslenie, koncentráciu, sluchovú kontrolu a schopnosť vnímať hudobnú skladbu ako štruktúrovaný celok.

9.14.4 Štvorručná hra, komorná hra a sprievod

Klavír nie je iba sólovým nástrojom. Štvorručná hra, komorná hra a klavírny sprievod poskytujú žiakovi cennú skúsenosť s hudobnou spoluprácou a učia ho počúvať partnera a prispôbovať sa spoločnému hudobnému zámeru.

9.14.5 Verejné vystupovanie a súťaže

Žiaci sa podľa pripravenosti zúčastňujú koncertov, školských a regionálnych podujatí a odborných súťaží. Škola plánuje pokračovať aj v účasti na online klavírnej súťaži v Kyjeve a podľa aktuálnej ponuky na ďalších vhodných podujatiach.

9.14.6 Profil absolventa

Absolvent dokáže primerane dosiahnutej úrovni samostatne pracovať s klavírnym repertoárom, orientovať sa v notovom texte, vedome používať technické a výrazové prostriedky a vytvárať vlastnú interpretačnú predstavu. Má skúsenosť so sólovou interpretáciou a podľa priebehu štúdia aj so štvorručnou, komornou alebo sprievodnou hrou.

9.15 Hra na gitare

Gitara poskytuje široké možnosti sólového i komorného muzicírovania a zároveň prirodzene prepája tradičnú umeleckú literatúru s hudbou, s ktorou sa žiak stretáva v každodennom kultúrnom prostredí. Cieľom štúdia je vybudovať kvalitné technické základy a viesť žiaka k tomu, aby gitaru vnímal ako plnohodnotný umelecký nástroj.

9.15.1 Základné návyky a technický rozvoj

Od začiatku štúdia sa venuje pozornosť správne sedeniu, držaniu nástroja, postaveniu pravej a ľavej ruky, koordinácii pohybov, orientácii na hmatníku a kultúre tónu. Žiak postupne rozvíja techniku pravej a ľavej ruky, presnosť hmatu, koordináciu, pohyblivosť, úhoz a tvorbu tónu.

9.15.2 Repertoár a interpretácia

Repertoár zahŕňa podľa úrovne žiaka pôvodnú gitarovú literatúru rôznych období, vhodné transkripcie a ďalšiu umelecky a pedagogicky hodnotnú hudbu. Pri výbere možno primerane pracovať aj s hudobnými preferenciami žiaka, nesmie to však viesť k zanedbaniu základného odborného rozvoja.

9.15.3 Komorná hra a verejná prax

Gitara má prirodzené uplatnenie v gitarových duách a väčších zoskupeniach, ako sprievodný nástroj i v kombinácii s ďalšími nástrojmi alebo spevom. Žiak podľa pripravenosti získava skúsenosti na koncertoch a ďalších verejných podujatiach školy.

9.15.4 Profil absolventa

Absolvent dokáže samostatne pracovať s primeraným gitarovým repertoárom, disponuje potrebnými technickými návykmi, dokáže interpretovať sólovú hudbu a podľa svojich skúseností spolupracovať s ďalšími hudobníkmi.

9.16 Hra na flaute

Vyučovanie hry na flaute zahŕňa podľa veku, predpokladov a študijného smerovania žiaka zobcovú a priečnu flautu. Dychový nástroj prináša špecifickú skúsenosť: hudobný tón vzniká bezprostredne prostredníctvom dychu interpreta. Práca s dychom, kvalitou tónu a hudobnou frázou je preto základom celého štúdia.

9.16.1 Začiatky štúdia

Pri začínajúcom žiakovi sa postupuje s ohľadom na jeho vek a telesné dispozície. Zobcová flauta môže vytvárať vhodný základ na rozvoj dychových, rytmických, sluchových a interpretačných schopností a podľa ďalšieho smerovania aj na neskorší prechod k priečnej flaute.

9.16.2 Dychová technika a tvorba tónu

Od začiatku sa buduje správne a prirodzené dýchanie, práca s dychovou oporou a schopnosť hospodáriť s dychom v rámci hudobnej frázy. Žiak sa učí vytvárať kultivovaný, stabilný a postupne farebne diferencovaný tón.

9.16.3 Technický rozvoj, interpretácia a komorná hra

Pozornosť sa venuje správne držaniu nástroja, postaveniu rúk, prstokladom, koordinácii jazyka a prstov, artikulácii, intonácii, rytmickej presnosti a rozširovaniu tónového rozsahu. Flauta je prirodzene vhodná na komorné muzicírovanie a žiak môže spolupracovať s klavírom, ďalšími dychovými nástrojmi a inými zoskupeniami.

9.16.4 Profil absolventa

Absolvent dokáže správne pracovať s dychom, vytvárať kultivovaný tón, orientovať sa v notovom texte a samostatne pracovať s primeraným repertoárom. Má skúsenosť so sólovým vystupovaním a podľa možností aj s komornou hrou.

9.17 Hra na klarinete

Klarinet je dychový nástroj s rozsiahlymi zvukovými a výrazovými možnosťami a širokým uplatnením v sólovej, komornej a orchestrálnej hudbe. Štúdium rozvíja dychovú techniku, sluchovú kontrolu, intonáciu, rytmické čítanie, manuálnu koordináciu a schopnosť hudobne formovať tón a frázu.

9.17.1 Základné návyky, dych a nátlak

Pri začiatkoch štúdia sa prihliada na vek a fyzické dispozície žiaka. Pedagóg venuje pozornosť držaniu nástroja, postaveniu tela a rúk, správne nátisku a prirodzenému dýchaniu. Tónová kultúra sa rozvíja dlhodobo s cieľom dosiahnuť vyrovnaný a kultivovaný zvuk v jednotlivých polohách nástroja.

9.17.2 Technický rozvoj, repertoár a komorná hra

Postupne sa rozvíja prstová technika, koordinácia jazyka a prstov, artikulácia, rozsah, intonácia a rytmická presnosť. Klarinet má mimoriadne široké možnosti spoločného muzicírovania a žiak môže získavať skúsenosti v spolupráci s klavírom, dychovými a ďalšími nástrojmi.

9.17.3 Profil absolventa

Absolvent má osvojené správne dychové a technické návyky, dokáže vytvárať kultivovaný tón a primerane samostatne interpretovať repertoár zodpovedajúci dosiahnutému stupňu. Je pripravený pokračovať v aktívnom muzicírovaní a pri zodpovedajúcej úrovni aj v ďalšom odbornom štúdiu.

9.18 Spev

Ľudský hlas je prirodzeným, ale zároveň mimoriadne citlivým hudobným nástrojom. Vzdelávanie v speve preto musí rešpektovať nielen hudobné schopnosti žiaka, ale aj jeho vek, fyziologický vývoj a individuálne hlasové dispozície. Cieľom štúdia je rozvíjať prirodzený, zdravý a kultivovaný hlasový prejav, hudobnosť, interpretačné schopnosti, prácu s textom a schopnosť prostredníctvom hlasu presvedčivo komunikovať obsah hudobného diela.

9.18.1 Prirodzený rozvoj hlasu

Pedagogické vedenie rešpektuje prirodzené možnosti hlasu a jeho postupný vývoj. Osobitná pozornosť sa venuje obdobiu hlasových zmien a individuálnym rozdielom vo vývoji. Cieľom nie je vytvárať u dieťaťa predčasne „dospelý“ hlas, ale vytvoriť zdravé základy, na ktorých môže jeho hlas prirodzene dozrieť.

9.18.2 Dychová a hlasová technika

Žiak sa postupne učí správne držaniu tela, prirodzenému dýchaniu, dychovej opore, tvorbe tónu, artikulácii a kultivovanej výslovnosti. Rozvíja sa hlasový rozsah, vyrovnanosť jednotlivých polôh, intonačná istota, dynamická pružnosť a schopnosť vedome pracovať s farbou hlasu.

9.18.3 Hudobnosť, text a interpretácia

Spev spája hudbu so slovom. Žiak preto nepracuje iba s melódiou, ale aj s významom textu, jeho výslovnosťou, obsahom a emocionálnym charakterom. Postupne sa učí chápať vzťah hudobnej frázy a textu a vytvárať interpretáciu, ktorá je hudobne presvedčivá a zároveň prirodzená.

9.18.4 Hlasová hygiena a domáca príprava

Osobitnou súčasťou štúdia je vytváranie návykov správnej hlasovej hygieny. Domáca príprava speváka má odlišný charakter než mechanické opakovanie pri inštrumentálnych činnostiach. Viac nie je automaticky lepšie; pri speve je kvalita a správnosť práce dôležitejšia než neprimerane dlhé hlasové zaťažovanie.

9.18.5 Verejné vystupovanie a súťaže

Žiak získava podľa pripravenosti skúsenosti na koncertoch, školských a regionálnych podujatiach a vhodných speváckych súťažiach vrátane súťaže Senická strunka a ďalších podujatí podľa aktuálnej ponuky.

9.18.6 Profil absolventa

Absolvent dokáže používať svoj hlas zdravým a kultivovaným spôsobom primeraným veku a dosiahnutej úrovni. Disponuje základnou dychovou a hlasovou technikou, intonačnou a rytmickou istotou a dokáže pracovať s hudobnou frázou a textom. Predovšetkým by si mal zo štúdia odniesť zdravý vzťah k vlastnému hlasu a radosť zo spevu, ktorá môže pokračovať aj po ukončení štúdia na ZUŠ.

10. Výtvarný odbor

Výtvarný odbor ZUŠ vo Voderadoch vytvára priestor na systematický rozvoj výtvarného myslenia, predstavivosti, tvorivosti, manuálnych zručností a schopnosti žiaka vyjadrovať vlastné myšlienky prostredníctvom vizuálneho jazyka. Výtvarné vzdelávanie škola nevníma iba ako osvojovanie jednotlivých techník. Jeho podstatou je predovšetkým proces tvorby – schopnosť pozorovať, premýšľať, experimentovať, hľadať riešenia, pracovať s materiálom a postupne si vytvárať vlastný výtvarný názor.

10.1 Ciele vzdelávania vo výtvarnom odbore

- rozvíjať vizuálne vnímanie, predstavivosť a tvorivosť;
- osvojovať si výtvarné techniky a technologické postupy;
- pracovať s líniou, plochou, tvarom, farbou, svetlom, priestorom a materiálom;
- rozvíjať manuálne a remeselné zručnosti;
- pozorovať skutočnosť a tvorivo ju interpretovať;
- experimentovať a hľadať vlastné riešenia;
- premýšľať nad vlastnou tvorbou;
- spoznávať výtvarné umenie a vizuálnu kultúru;
- prezentovať výsledky svojej práce;
- rešpektovať tvorbu a názory ostatných.

10.2 Organizácia vyučovania

Vyučovanie má prevažne skupinový charakter. To umožňuje individuálnu tvorivú prácu žiaka a zároveň prirodzenú konfrontáciu s tvorbou ostatných. Pedagóg vytvára zadania primerané veku a úrovni žiakov, poskytuje odborné vedenie a zároveň ponecháva priestor na individuálne riešenie. Rozdielnosť výtvarných riešení je prirodzenou a žiaducou súčasťou tvorivého procesu.

10.3 Kresba, maľba a grafické techniky

Kresba patrí k základným prostriedkom výtvarného vyjadrovania. Žiak prostredníctvom nej rozvíja pozorovanie, citlivosť na proporcie, tvar, priestor, kompozíciu a charakter zobrazovaného predmetu. Maľba rozširuje výtvarné uvažovanie o farbu, jej vzájomné vzťahy, kontrast, harmóniu, svetlo a atmosféru. Podľa veku a možností sa žiaci oboznamujú aj s grafickými a kombinovanými technikami.

10.4 Priestorová a objektová tvorba

Práca s priestorom, objemom a rôznymi materiálmi rozvíja priestorovú predstavivosť, manuálnu zručnosť a schopnosť hľadať konštrukčné a výtvarné riešenia. Žiaci sa podľa veku a charakteru zadania stretávajú s modelovaním, objektovou tvorbou, konštrukčnými úlohami a ďalšími formami trojrozmerného výtvarného prejavu.

10.5 Rozšírené vyučovanie a keramický ateliér

Významným špecifikom ZUŠ vo Voderadoch je rozšírené vyučovanie vo výtvarnom odbore a systematická práca s keramickou tvorbou. Škola disponuje samostatným keramickým ateliérom a technologickým vybavením umožňujúcim realizovať keramickú tvorbu od prvotného návrhu a modelovania až po technologické dokončenie výsledného diela.

Súčasťou vybavenia sú keramické pece, hrnčiarsky kruh, striekací box a ďalšie materiálne a technologické vybavenie potrebné na prácu s keramickou hmotou. Žiak tak nezískava iba skúsenosť s modelovaním. Postupne spoznáva celý proces vzniku keramického objektu – od výtvarnej predstavy cez spracovanie materiálu, modelovanie alebo točenie, sušenie, prvý výpal, povrchovú úpravu a glazovanie až po finálny výpal.

Takéto vzdelávanie prirodzene spája umeleckú tvorivosť s remeselnou presnosťou, technologickým myslením, trpezlivosťou a rešpektovaním vlastností materiálu. Práca v keramickom ateliéri zároveň učí žiaka dôležitej skúsenosti: nie každý tvorivý proces prináša okamžitý výsledok.

10.6 Materiál, experiment a tvorivé hľadanie

Škola podporuje experimentovanie s výtvarnými materiálmi a technikami. Žiak má získavať skúsenosť, že výtvarná tvorba nemusí mať iba jedno správne riešenie. Pedagóg ho vedie k premýšľaniu, skúšaniu možností, hodnoteniu výsledku a prípadnému prepracovaniu pôvodného zámeru.

10.7 Výtvarné umenie a vizuálna kultúra

Praktická tvorba sa primerane veku prepája so spoznávaním výtvarného umenia, významných diel, autorov, období a súčasnej vizuálnej kultúry. Cieľom nie je mechanické memorovanie dejín umenia, ale vytváranie schopnosti pozeráť sa, vnímať, porovnávať a premýšľať o obrazoch a objektoch, ktoré človeka obklopujú.

10.8 Výstavy a prezentácia tvorby

Výstava je pre výtvarný odbor obdobou verejného koncertu alebo divadelného predstavenia. Škola preto pravidelne prezentuje žiacku tvorbu prostredníctvom výstav a ďalších verejných prezentácií. Významnou súčasťou školského roka je aj výstava výtvarného odboru spojená s oceňovaním absolventov v závere školského roka.

10.9 Súťaže a projekty

Výtvarný odbor sa podľa aktuálnej ponuky zapája do regionálnych a celoslovenských súťaží a projektov. V školskom roku 2026/2027 škola počíta okrem iného s účasťou na výtvarných súťažiach organizovaných Kalokagatiou Trnava a so zapojením do súťaže spoločnosti ŠEVT o návrh dizajnu žiackej knihy.

10.10 Profil absolventa výtvarného odboru

Absolvent dokáže používať primeranú škálu výtvarných techník a materiálov, orientuje sa v základných princípoch výtvarného jazyka a dokáže samostatnejšie rozvíjať vlastný tvorivý zámer. Talentovanému absolventovi vytvára štúdium kvalitný základ pre ďalšie vzdelávanie na stredných a vysokých školách umeleckého zamerania. Pre ostatných absolventov má vytvoriť predpoklad na to, aby tvorivosť, citlivosť k vizuálnej kultúre a záujem o umenie zostali prirodzenou súčasťou ich života.

11. Tanečný odbor

Tanečný odbor rozvíja pohybové, rytmické, hudobné, priestorové a výrazové schopnosti žiaka a prostredníctvom pohybu vytvára priestor na umelecké sebavyjadrenie. Tanec je zároveň umeleckou aj fyzickou činnosťou. Vzdelávanie preto musí vytvárať rovnováhu medzi rozvojom techniky, pohybových dispozícií, hudobnosti, výrazových schopností a zdravého vzťahu k vlastnému telu.

11.1 Ciele vzdelávania

- rozvíjať prirodzené pohybové schopnosti;
- budovať správne pohybové návyky;
- rozvíjať koordináciu, flexibilitu, silu a pohybovú pamäť;
- rozvíjať rytmické a hudobné cítenie;
- orientovať sa v priestore;
- vedome pracovať s vlastným telom;

- rozvíjať výraz a schopnosť pohybovej interpretácie;
- naučiť sa spolupracovať v tanečnom kolektíve;
- získavať skúsenosti s javiskovým vystupovaním;
- vytvárať pozitívny a zodpovedný vzťah k pohybu a tanečnému umeniu.

11.2 Organizácia a charakter vyučovania

Tanečné vzdelávanie má prevažne kolektívny charakter. Žiak však v rámci kolektívu rozvíja svoje individuálne pohybové schopnosti a osobitý výraz. Pedagóg rešpektuje vek, telesný vývoj, pohybové dispozície a predchádzajúce skúsenosti žiaka. Náročnosť technických prvkov musí byť primeraná jeho fyzickým možnostiam a dosiahnutej úrovni.

11.3 Pohybová a tanečná technika

Žiak si postupne osvojuje správne držanie tela, koordináciu pohybov, prácu dolných a horných končatín, rovnováhu, orientáciu v priestore, pohybovú pamäť a ďalšie technické schopnosti. Technika nie je cieľom sama osebe. Je prostriedkom, ktorý umožňuje žiakovi slobodnejšie a presvedčivejšie vyjadrovať hudobný a choreografický zámer.

11.4 Hudba, rytmus a pohyb

Hudobnosť je jedným zo základov tanečného prejavu. Žiak sa učí reagovať na tempo, rytmus, metrum, dynamiku, frázovanie a charakter hudby. Postupne získava schopnosť vnímať hudobnú skladbu nielen ako sprievod, ale ako jeden zo základných podnetov tanečnej interpretácie.

11.5 Tvorivosť a improvizácia

Popri osvojovaní techniky a choreografie má vo vzdelávaní miesto aj pohybová tvorivosť. Prostredníctvom improvizácie a tvorivých úloh môže žiak objavovať vlastné pohybové možnosti, reagovať na hudbu, priestor, tému alebo emóciu a hľadať vlastné pohybové riešenia.

11.6 Kolektív a spoločná zodpovednosť

Tanečná choreografia je výsledkom práce celého kolektívu. Žiak sa preto učí, že jeho pripravenosť, dochádzka, koncentrácia a správanie ovplyvňujú aj ostatných členov skupiny. Pravidelná účasť na skúškach je mimoriadne dôležitá najmä v období prípravy verejného vystúpenia alebo súťaže.

11.7 Bezpečnosť a zdravý pohyb

Pedagóg dbá na primerané rozohriatie, technicky správne vykonávanie pohybov a rešpektovanie fyzických možností žiaka. Škola nepodporuje postupy, ktoré by v záujme rýchleho výsledku neprimerane zaťažovali vyvíjajúci sa pohybový aparát dieťaťa. Dôležitým princípom je vytváranie zdravého vzťahu k vlastnému telu.

11.8 Javisková prax

Verejné vystupovanie je prirodzenou súčasťou tanečného vzdelávania. Žiak sa učí pracovať s javiskovým priestorom, orientovať sa vo formácii, reagovať na ostatných tanečníkov, zvládnuť choreografiu ako celok a koncentrovať sa počas verejného výkonu.

11.9 Súťaže

Škola plánuje pokračovať v účasti na tanečnej súťaži Senecká dúha a podľa možností aj na ďalších vhodných podujatiach. Aj pri tanečnom odbore platí, že výsledné umiestnenie nie je jediným meradlom úspechu. Významným výsledkom je aj proces prípravy, zvýšenie úrovne kolektívu a skúsenosť, ktorú žiaci spoločnou prácou získali.

11.10 Profil absolventa tanečného odboru

Absolvent disponuje pohybovými a tanečnými zručnosťami zodpovedajúcimi absolvovanému stupňu štúdia. Dokáže vedome pracovať s telom, hudbou, rytmom a priestorom a uplatniť získané schopnosti v tanečnej interpretácii. Talentovanému žiakovi vytvára štúdium základ na ďalšie odborné vzdelávanie. Ostatným absolventom poskytuje pohybovú kultúru, vzťah k tanečnému umeniu a skúsenosť spoločnej tvorby.

12. Literárno-dramatický odbor

Literárno-dramatický odbor predstavuje priestor, v ktorom sa stretáva hovorené slovo, pohyb, literatúra, dramatická hra, improvizácia a divadelná tvorba. Jeho cieľom nie je iba príprava budúcich hercov. Prostredníctvom dramatickej tvorby rozvíja osobnosť dieťaťa, jeho komunikačné schopnosti, predstavivosť, tvorivosť, schopnosť spolupracovať, verejne vystupovať a kultivovane formulovať vlastný názor. Divadlo je zo svojej podstaty kolektívnym umením. Žiak sa preto učí nielen vystupovať, ale aj počúvať, reagovať, spolupracovať a byť partnerom.

12.1 Ciele vzdelávania

- rozvíjať verbálny a neverbálny prejav;
- kultivovať reč, výslovnosť a prácu s hlasom;
- rozvíjať pohybové a výrazové schopnosti;
- pracovať s literárnym a dramatickým textom;
- rozvíjať predstavivosť a tvorivosť;
- získavať skúsenosti s improvizáciou;
- vytvárať a interpretovať dramatickú postavu;
- rozumieť základným princípom javiskovej tvorby;
- spolupracovať v divadelnom kolektíve;
- získavať istotu pri verejnom vystupovaní;
- rozvíjať schopnosť reflexie vlastnej práce a práce kolektívu.

12.2 Dramatická hra a improvizácia

Dramatická hra je významným prostriedkom umeleckého aj osobnostného rozvoja. Žiak prostredníctvom modelových situácií, improvizácie a tvorivých úloh skúma vzťahy, charaktery, konflikty a možnosti ich dramatického vyjadrenia. Improvizácia rozvíja pohotovosť, predstavivosť, schopnosť reagovať na partnera a odvahu hľadať vlastné riešenia.

12.3 Reč, hlas a kultúra prejavu

Práca s hlasom a hovoreným slovom patrí k základným zložkám literárno-dramatického vzdelávania. Žiak sa učí správne a zrozumiteľne artikulovať, pracovať s dychom, tempom, intenzitou, intonáciou a významom hovoreného textu. Kultivovaný rečový prejav má význam ďaleko presahujúci javisko.

12.4 Práca s literárnym a dramatickým textom

Žiak sa primerane veku stretáva s rôznymi druhmi literárnych a dramatických textov. Učí sa text nielen reprodukovať, ale hľadať jeho význam, situáciu, motiváciu postáv, vzťahy a možnosti javiskového spracovania. Literárno-dramatické vzdelávanie tak prirodzene podporuje čitateľskú gramotnosť, schopnosť interpretácie a citlivosť voči jazyku.

12.5 Pohyb a javiskový priestor

Herecký prejav nevzniká iba prostredníctvom slova. Žiak sa učí vedome pracovať s pohybom, gestom, postojom, mimikou a priestorom. Postupne získava schopnosť vnímať javisko ako priestor vzťahov a významov a pohyb používať ako súčasť dramatickej výpovede.

12.6 Tvorba postavy a inscenačný proces

S rastúcou skúsenosťou sa žiak učí pracovať s dramatickou postavou, jej charakterom, motiváciou a vzťahmi. Pri tvorbe inscenácie spoznáva, že výsledné predstavenie nevzniká iba naučením textu. Je výsledkom dlhodobého procesu skúšania, hľadania, opakovania, úprav a spoločnej práce.

12.7 Divadielko na dlani

Významnou a neoddeliteľnou súčasťou literárno-dramatického odboru ZUŠ vo Voderadoch je súbor Divadielko na dlani. Súbor vytvára priestor, v ktorom žiaci premieňajú zručnosti získané vo vyučovaní na konkrétnu javiskovú tvorbu. Práca na divadelnej inscenácii prepája reč, pohyb, dramatické myslenie, interpretáciu textu, improvizáciu, hereckú tvorbu a kolektívnu spoluprácu.

Divadielko na dlani dlhodobo dosahuje výrazné výsledky na súťažiach a prehliadkach detskej dramatickej tvorivosti. Pravidelne sa úspešne zapája do postupových súťaží a opakovane sa dostáva medzi finalistov celoštátnej postupovej súťaže Zlatá priadka. Tieto výsledky škola vníma ako potvrdenie kvalitnej a systematickej práce žiakov a pedagógov. Ich hodnota však nespočíva iba v získaných diplomoch alebo postupoch. Každá inscenácia je výsledkom dlhodobého tvorivého procesu, v ktorom sa dieťa učí niesť zodpovednosť nielen za vlastnú úlohu, ale aj za spoločné dielo.

12.8 Verejné predstavenia

Divadelné predstavenie je prirodzeným vyvrcholením inscenačnej práce. Kontakt s publikom prináša skúsenosť, ktorú nemožno úplne nahradiť skúškou v učebni. Škola preto podporuje prezentáciu literárno-dramatického odboru na školských, obecných a regionálnych podujatiach a vytvára priestor na samostatné divadelné predstavenia.

12.9 Súťaže a prehliadky

Literárno-dramatický odbor sa pravidelne zapája do postupových súťaží detskej divadelnej tvorivosti, ktoré poskytujú možnosť prezentovať inscenácie pred odbornou porotou a konfrontovať vlastnú tvorbu s ďalšími súbormi. Osobitné miesto má celoštátna postupová súťaž Zlatá priadka. Odborná reflexia získaná na súťažných prehliadkach je dôležitou súčasťou ďalšieho rozvoja súboru.

12.10 Kolektívna tvorba a zodpovednosť

Divadelné predstavenie je mimoriadne závislé od spolupráce jednotlivých členov. Nepripravenosť alebo neprítomnosť jedného žiaka môže zásadne ovplyvniť skúšku celého kolektívu. Žiaci sa preto postupne učia chápať pravidelnú dochádzku, prípravu a dochvilnosť ako súčasť zodpovednosti voči ostatným.

12.11 Bezpečné prostredie a osobnosť žiaka

Dramatická tvorba môže pracovať s emóciami, osobnými skúsenosťami a situáciami, ktoré vyžadujú citlivé pedagogické vedenie. Pedagóg vytvára prostredie založené na rešpekte, dôvere a jasných hraniciach. Žiak má mať priestor tvorivo experimentovať bez strachu zo zosmiešnenia.

12.12 Profil absolventa literárno-dramatického odboru

Absolvent dokáže primerane svojej úrovni kultivovane pracovať s hlasom, rečou, pohybom, textom a javiskovým priestorom. Má skúsenosti s improvizáciou, tvorbou dramatickej postavy, inscenačným procesom a verejným vystupovaním. Význam literárno-dramatického vzdelávania však siaha podstatne ďalej. Absolvent si zo školy odnáša schopnosť vystúpiť pred ľuďmi, formulovať myšlienku, komunikovať, počúvať partnera, spolupracovať, improvizovať a tvorivo reagovať na nečakanú situáciu.

13. Hodnotenie žiakov a pedagogická diagnostika

Hodnotenie je prirodzenou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu a poskytuje žiakovi, pedagógovi aj zákonnému zástupcovi spätnú väzbu o dosiahnutých výsledkoch. V umeleckom vzdelávaní však samotná známka nikdy nedokáže úplne vystihnúť celý proces umeleckého rastu žiaka.

Umenie pracuje s individuálnymi schopnosťami, talentom, tvorivosťou, osobným prejavom, pracovitosťou a postupným dozrievaním. Žiaci nevstupujú do vzdelávania s rovnakými predpokladmi a ani ich cesta umeleckým vzdelávaním nemá rovnaké tempo. Pre ZUŠ vo Voderadoch je preto pri hodnotení dôležitý nielen aktuálny výkon žiaka, ale aj jeho napredovanie – cesta, ktorú absolvoval od svojej predchádzajúcej úrovne k úrovni súčasnej.

Pedagóg hodnotí výsledok, ale zároveň vníma proces, ktorý k nemu viedol. Sleduje rozvoj vedomostí a zručností, pracovné návyky, samostatnosť, schopnosť reagovať na pedagogické vedenie, pripravenosť na vyučovanie a postupné preberanie zodpovednosti za vlastné vzdelávanie. Hodnotenie preto plní nielen klasifikačnú, ale predovšetkým diagnostickú, motivačnú a rozvojovú funkciu.

Výsledok hovorí o tom, kde sa žiak nachádza. Napredovanie ukazuje, akú cestu už dokázal prejsť.

13.1 Zásady hodnotenia

Hodnotenie žiaka vychádza z požiadaviek príslušného vzdelávacieho programu, učebného plánu a charakteru konkrétneho predmetu. Musí byť primerané veku žiaka, jeho stupňu štúdia a požadovaným vzdelávacím výstupom. Pri hodnotení pedagóg uplatňuje najmä zásady objektívnosti, primeranosti, zrozumiteľnosti a pedagogickej citlivosti.

13.2 Priebežné hodnotenie

Najvýznamnejšou formou hodnotenia v každodennom umeleckom vzdelávaní je priebežná spätná väzba pedagóga. Dôležité je, aby spätná väzba neobsahovala iba informáciu „čo je nesprávne“, ale podľa možností aj odpoveď na otázku „ako to možno zlepšiť“.

13.3 Klasifikácia žiaka

Klasifikácia sa uskutočňuje v súlade s platnými právnymi predpismi a pravidlami hodnotenia žiakov základných umeleckých škôl. Pri určovaní klasifikácie pedagóg prihliada na dosiahnutú úroveň vedomostí, zručností a kompetencií požadovaných v príslušnom predmete a ročníku. Znamka má vyjadrovať úroveň dosiahnutých výsledkov, ale nemá byť jedinou informáciou o práci žiaka.

13.4 Pedagogická diagnostika

Pedagogická diagnostika je priebežnou súčasťou práce učiteľa. Jej cieľom je poznávať aktuálnu úroveň žiaka, jeho schopnosti, spôsob učenia, silné stránky a oblasti, v ktorých potrebuje ďalšiu podporu. Nemá slúžiť na vytváranie nálepiek alebo definitívnych súdov o schopnostiach dieťaťa, ale pomáhať pedagógovi lepšie porozumieť tomu, ako konkrétneho žiaka ďalej rozvíjať.

13.5 Individuálne tempo napredovania

Jedným zo špecifík umeleckého vzdelávania je výrazná individuálnosť vývoja. Pedagóg preto sleduje dlhodobejšiu trajektóriu žiaka a primerane reaguje na obdobia výrazného napredovania aj dočasnej stagnácie. Individuálne tempo však nemožno zamieňať s rezignáciou na systematickú prácu.

13.6 Hodnotenie pracovného procesu

V umeleckom vzdelávaní má význam aj spôsob práce žiaka. Pedagóg primerane veku a charakteru predmetu sleduje jeho pripravenosť, pracovné návyky, schopnosť dokončiť úlohu, reagovať na spätnú väzbu a postupne pracovať samostatnejšie. Talent a práca nie sú protiklady. V kvalitnom umeleckom vzdelávaní sa navzájom dopĺňajú.

13.7 Sebahodnotenie žiaka

S rastúcim vekom a skúsenosťami sa žiak vedie k schopnosti hodnotiť vlastnú prácu. Cieľom je, aby absolvent školy nepotreboval pri každom ďalšom kroku niekoho, kto mu povie, čo urobil dobre alebo zle, ale dokázal vlastnú prácu do určitej miery samostatne reflektovať a usmerňovať.

13.8 Hodnotenie v hudobnom odbore

Pri hodnotení v hudobnom odbore sa prihliada najmä na technickú úroveň, rytmickú a intonačnú presnosť, prácu s tónom, zvládnutie notového textu, hudobný výraz, štýlovosť interpretácie, samostatnosť a primerané zvládnutie požadovaného repertoáru. Pri komornej a súborovej hre sa hodnotí aj schopnosť spolupráce a zodpovednosť za spoločný výsledok.

13.9 Hodnotenie vo výtvarnom odbore

Vo výtvarnom odbore sa hodnotí nielen výsledný artefakt, ale aj tvorivý proces. Pedagóg prihliada na schopnosť pracovať so zadaním, výtvarné myslenie, tvorivosť, zvládnutie techniky a materiálu, kompozíciu, schopnosť experimentovať, samostatnosť a individuálny posun žiaka.

13.10 Hodnotenie v tanečnom odbore

V tanečnom odbore sa hodnotí technická pripravenosť, koordinácia, rytmické a hudobné cítenie, pohybová pamäť, orientácia v priestore, výraz, schopnosť zvládnuť choreografiu a spolupracovať v kolektíve. Predmetom hodnotenia nie je vzhľad alebo telesná konštitúcia dieťaťa, ale jeho pohybové kompetencie, umelecký rozvoj, práca a dosahovanie vzdelávacích cieľov.

13.11 Hodnotenie v literárno-dramatickom odbore

Pri hodnotení sa prihliada na kultúru rečového prejavu, prácu s hlasom a pohybom, interpretáciu textu, schopnosť improvizovať, vytvárať dramatickú postavu, reagovať na partnera a pracovať v kolektíve. Pri inscenačnej práci sa hodnotí aj zodpovednosť voči kolektívu, pripravenosť a schopnosť podieľať sa na spoločnom umeleckom výsledku.

13.12 Súťaže a hodnotenie žiaka

Výsledky súťaží, festivalov a prehliadok predstavujú významnú formu externej spätnej väzby, nemožno ich však automaticky stotožňovať s celkovou úrovňou žiaka. Súťažný výsledok je okamih. Umelecký rast je proces.

13.13 Komisionálne a záverečné skúšky

Komisionálne a záverečné skúšky sa uskutočňujú v prípadoch a spôsobom ustanoveným platnými právnymi predpismi a príslušnými vzdelávacími dokumentmi. Ich úlohou je objektivizovať posúdenie dosiahnutej úrovne žiaka a overiť splnenie požadovaných výstupov príslušnej etapy štúdia.

13.14 Komunikácia hodnotenia zákonnému zástupcovi

Zákonný zástupca má byť primerane informovaný o napredovaní žiaka, jeho výsledkoch a prípadných problémoch. Ak pedagóg identifikuje dlhodobější problém – napríklad nedostatočnú domácu prípravu, vysokú absenciu, výrazný pokles pracovného nasadenia alebo neplnenie študijných povinností – je vhodné informovať zákonného zástupcu včas, nie až pri záverečnom hodnotení.

13.15 Hodnotenie ako motivácia k ďalšiemu rastu

Kvalitné hodnotenie má žiaka viesť dopredu. Pedagóg preto oceňuje skutočný pokrok, ale zároveň zostáva primerane náročný. Pochvala má najväčšiu hodnotu vtedy, keď žiak rozumie, za čo ju získal. Kritická spätná väzba má najväčší význam vtedy, keď žiak rozumie, čo s ňou môže urobiť.

14. Podporné opatrenia a inkluzívne vzdelávanie

ZUŠ vo Voderadoch vytvára podmienky na umelecké vzdelávanie žiakov s rešpektovaním ich individuálnych schopností, potrieb, možností a osobitostí. Umelecké vzdelávanie má v tomto smere špecifické postavenie. Práve individuálny alebo skupinový charakter vyučovania umožňuje pedagógovi veľmi bezprostredne vnímať spôsob práce konkrétneho žiaka a primerane tomu prispôbovať pedagogické postupy.

Cieľom školy nie je znižovať vzdelávacie požiadavky, ale podľa možností hľadať takú cestu k ich dosahovaniu, ktorá rešpektuje individuálne potreby žiaka.

14.1 Individuálny prístup

Pedagóg pri plánovaní a realizácii vzdelávania prihliada na vek, schopnosti, predchádzajúce skúsenosti, pracovné tempo a individuálne potreby žiaka. Individuálny prístup môže spočívať napríklad v primeranej úprave spôsobu vysvetľovania, členení úloh na menšie kroky, zmene pracovného tempa, vhodnom výbere repertoáru alebo zadania, využívaní názorných pomôcok či v inom pedagogicky odôvodnenom postupe.

14.2 Žiaci so špecifickými potrebami

Ak má žiak špecifické potreby ovplyvňujúce jeho vzdelávanie, škola postupuje v spolupráci so zákonným zástupcom a podľa potreby s príslušnými odborníkmi. Podporné opatrenia sa realizujú v rozsahu a spôsobom vyplývajúcim z platných právnych predpisov a reálnych možností školy.

14.3 Mimoriadne nadaní žiaci

Individuálnu podporu nepotrebuje iba žiak, ktorý má pri vzdelávaní ťažkosti. Škola venuje primeranú pozornosť aj mimoriadne talentovaným žiakom. V ich prípade môže byť potrebné zvýšenie náročnosti, rozšírenie repertoáru alebo tvorivých úloh, intenzívnejšia koncertná, výstavná, súťažná či javisková prax a príprava na ďalšie odborné vzdelávanie.

15. Bezpečné prostredie, ochrana žiaka a prevencia rizikového správania

Bezpečnosť žiaka je základnou podmienkou vzdelávania. Škola vytvára prostredie, v ktorom sa žiak môže umelecky rozvíjať bez fyzického alebo psychického ohrozenia, ponižovania, diskriminácie, násilia alebo iného správania nezlučiteľného s princípmi bezpečného školského prostredia.

15.1 Bezpečnosť pri vyučovaní

Žiaci sú primerane veku a charakteru predmetu poučení o bezpečnom správaní a používaní vybavenia. Osobitná pozornosť sa venuje činnostiam, pri ktorých charakter vyučovania prináša zvýšené požiadavky na bezpečnosť – najmä práci s technickým vybavením výtvarného a keramického ateliéru, pohybovým aktivitám tanečného a literárno-dramatického odboru, manipulácii s hudobnými nástrojmi a technickým zariadením školy.

15.2 Ochrana zdravia

Pedagóg rešpektuje vek a fyzické možnosti žiaka. Umelecký výsledok nikdy nemôže byť dôvodom na vedomé ohrozovanie zdravia dieťaťa.

15.3 Prevencia šikanovania a nevhodného správania

Škola netoleruje šikanovanie, ponižovanie, zastrasovanie, fyzické alebo psychické násilie ani iné formy závažného nevhodného správania. Osobitná pozornosť sa venuje aj správaniu v digitálnom prostredí, ak má súvislosť so vzťahmi medzi žiakmi alebo s činnosťou školy.

15.4 Rešpektujúca komunikácia

Umelecké vzdelávanie je založené na intenzívnej spätnej väzbe. Odborná náročnosť však nesmie byť zamieňaná s ponižovaním. Pedagóg môže byť dôsledný a náročný, ale jeho komunikácia má zachovávať dôstojnosť žiaka. Rovnako sa od žiaka očakáva rešpektujúce správanie voči pedagógovi a ostatným žiakom.

16. Spolupráca so zákonnými zástupcami

Kvalitné umelecké vzdelávanie dieťaťa vzniká spolupracou žiaka, pedagóga a rodiny. Najmä v prvých rokoch štúdia má zákonný zástupca významný vplyv na vytvorenie pracovných návykov, pravidelnú dochádzku a podmienky na domácu prípravu. Škola preto vníma rodiča ako partnera vo vzdelávaní.

16.1 Informovanie rodičov

Škola poskytuje zákonným zástupcom informácie o organizácii štúdia, výsledkoch a napredovaní žiaka, pripravovaných podujatiach a ďalších skutočnostiach súvisiacich so vzdelávaním. Komunikácia prebieha najmä prostredníctvom školského informačného systému, elektronickej komunikácie, osobných konzultácií a ďalších komunikačných kanálov školy.

16.2 Úloha rodiča pri domácej príprave

Úlohou rodiča nie je nahrádzať pedagóga. Najmä pri mladšom žiakovi však rodič pomáha vytvárať podmienky na pravidelnú prípravu, zabezpečuje vhodný hudobný nástroj alebo potrebné pracovné pomôcky, podporuje vytváranie pracovného režimu a primerane sa zaujíma o priebeh štúdia. S rastúcim vekom má žiak postupne preberať čoraz väčšiu zodpovednosť za vlastnú prípravu.

16.3 Riešenie problémov

Ak vznikne problém týkajúci sa dochádzky, prípravy, správania alebo napredovania žiaka, škola uprednostňuje včasnú a vecnú komunikáciu. Cieľom nie je hľadať vinníka, ale pomenovať problém a podľa možností nájsť riešenie, ktoré umožní pokračovanie kvalitného vzdelávania.

17. Profesijný rozvoj pedagogických zamestnancov

Kvalita školy je vo významnej miere výsledkom kvality jej pedagógov. Umelecké aj pedagogické prostredie sa vyvíja a učiteľ preto nemôže považovať ukončenie vlastného odborného vzdelania za ukončenie profesijného rozvoja. Škola podporuje odborný a pedagogický rast zamestnancov a vytvára podmienky na vzájomnú výmenu skúseností.

17.1 Aktualizačné vzdelávanie

Pedagogickí zamestnanci absolvujú aktualizácie vzdelávania v súlade s platnými právnymi predpismi. Škola ho realizuje každoročne podľa aktuálnych potrieb a ponuky, pričom môže využívať aj externých poskytovateľov vzdelávania.

17.2 Odborný umelecký rozvoj

Škola podporuje pedagógov aj v ich vlastnom umeleckom a odbornom rozvoji. Koncertná, výstavná, divadelná, tanečná, interpretačná alebo iná odborná činnosť pedagóga môže významne obohacovať jeho pedagogickú prácu.

17.3 Metodická spolupráca

Predmetové komisie vytvárajú priestor na odbornú komunikáciu pedagógov jednotlivých odborov. Ich úlohou je najmä výmena skúseností, riešenie metodických otázok, koordinácia odborných aktivít a podpora kvality vzdelávania. Škola uprednostňuje funkčnú metodickú spoluprácu pred zbytočnou administratívou.

17.4 Hospitačná činnosť

Hospitácie sú súčasťou metodického a kontrolnej práce školy. Ich cieľom nie je iba kontrola pedagóga, ale aj získavanie informácií o kvalite vzdelávania, poskytovanie metodického podpory a identifikovanie možností ďalšieho profesijného rozvoja.

18. Materiálno-technické a priestorové podmienky

Kvalitné umelecké vzdelávanie vyžaduje primerané materiálne a priestorové podmienky. Škola preto systematicky zabezpečuje, udržiava a podľa finančných možností modernizuje hudobné nástroje, výtvarné a keramické vybavenie, tanečné a divadelné pomôcky, techniku, nábytok a ďalšie zariadenie potrebné na vzdelávanie.

Prioritou školy nie je iba obstarávanie nového vybavenia, ale aj efektívne využívanie, pravidelná údržba a postupná obnova existujúceho materiálno-technického vybavenia.

18.1 Hudobný odbor

Škola zabezpečuje podľa možností nástroje, notový materiál, stojany, ozvučovaciu techniku a ďalšie vybavenie potrebné na individuálne, komorné a súborové vyučovanie. Osobitná pozornosť sa venuje údržbe a postupnej obnove hudobných nástrojov.

18.2 Výtvarný a keramický ateliér

Výtvarný odbor disponuje priestormi a vybavením umožňujúcim realizáciu klasických i priestorových výtvarných techník. Významnou materiálnou osobitosťou školy je samostatný keramický ateliér vybavený technológiami potrebnými na komplexnú keramickú tvorbu.

18.3 Koncertné a prezentačné priestory

Škola využíva vlastné priestory na interné a menšie verejné prezentácie a podľa charakteru podujatia spolupracuje s obcou a ďalšími partnermi pri využívaní vhodných koncertných a kultúrnych priestorov. Osobitné miesto v prezentácii školy majú podľa dohody aj koncerty a podujatia realizované v priestoroch Kaštieľa Voderady.

18.4 Priority školského roka 2026/2027

- obstaranie nových stoličiek do koncertnej miestnosti;
- vybavenie kancelárie ekonómky uzamykateľným nábytkom určeným na bezpečné uloženie dokumentácie školy;
- dokončenie repasovania výtvarníckych lavíc a stolčekov vo výtvarnom ateliéri;
- priebežná údržba a obnova existujúceho vybavenia školy.

19. Digitálne technológie a informačné prostredie školy

Digitálne technológie sú prirodzenou súčasťou súčasného vzdelávania a komunikácie školy. Ich využívanie však musí mať jasný pedagogický alebo organizačný význam. Technológia nie je cieľom sama osebe a nemá nahrádzať činnosti, pri ktorých je osobná interakcia, praktická tvorba alebo živé umelecké vystúpenie nenahraditeľné.

19.1 Digitálne technológie vo vzdelávaní

Pedagógovia môžu využívať digitálne zariadenia, audiovizuálne materiály, nahrávky, notačné alebo ďalšie odborné aplikácie a elektronické zdroje, ak podporujú dosahovanie vzdelávacích cieľov. V jednotlivých odboroch sa spôsob využitia prirodzene odlišuje.

19.2 Elektronická komunikácia

Škola využíva elektronické komunikačné nástroje na poskytovanie organizačných informácií, komunikáciu so zákonnými zástupcami, evidenciu vybraných údajov a ďalšie činnosti súvisiace s organizáciou vzdelávania.

19.3 Ochrana osobných údajov

Pri spracúvaní osobných údajov škola postupuje v súlade s platnými pravidlami ochrany osobných údajov. Škola v tejto oblasti spolupracuje s externým odborným poskytovateľom osobných údajov, prostredníctvom ktorého zabezpečuje odbornú podporu, potrebnú dokumentáciu a online vzdelávanie zamestnancov.

19.4 Digitálna bezpečnosť a zodpovednosť

Škola vedie žiakov primerane veku k zodpovednému používaniu digitálnych technológií. Fotografie, zvukové a obrazové záznamy zo školských aktivít sa zhotovujú a používajú v súlade s príslušnými pravidlami a právnymi základmi.

19.5 Umeľá inteligencia

Nástroje umelej inteligencie možno používať ako podporný prostriedok pri vyhľadávaní podnetov, tvorivej explorácii, príprave alebo reflexii, ak ich použitie neobchádza cieľ učenia. Žiak má rozumieť tomu, čo vytvoril alebo odovzdal, a pedagóg určuje, kedy je použitie AI prípustné. Pri umeleckej tvorbe sa osobitne zdôrazňuje autorstvo, originalita, práca so zdrojmi a schopnosť rozlíšiť vlastný tvorivý vklad od automaticky generovaného obsahu.

20. Vnútroškový systém kontroly a hodnotenia kvality

ZUŠ vo Voderadoch chápe hodnotenie kvality ako priebežný proces, ktorého cieľom je získať informácie potrebné na ďalšie zlepšovanie vzdelávania a fungovania školy. Kontrola nemá byť samoučelnou administratívnou činnosťou. Má poskytovať vedeniu školy reálny obraz o pedagogickej práci, plnení vzdelávacích cieľov, organizácii školy a oblastiach, ktoré si vyžadujú pozornosť.

20.1 Pedagogická kontrola

Pedagogická kontrola sa uskutočňuje najmä prostredníctvom hospitačnej činnosti, kontroly pedagogickej dokumentácie, sledovania výsledkov vzdelávania, verejných výstupov, skúšok, súťaží a ďalších relevantných ukazovateľov.

20.2 Metodická činnosť

Zistenia z kontrolnej činnosti sa podľa potreby využívajú na metodickú podporu pedagógov. Cieľom nie je iba identifikovať nedostatok, ale podľa možnosti pomenovať aj spôsob jeho odstránenia.

20.3 Výsledky žiakov

Výsledky žiakov predstavujú významný zdroj informácií o kvalite práce školy. Škola sleduje ich napredovanie, výsledky skúšok, verejných prezentácií, súťaží a ďalšie výstupy. Pri ich interpretácii sa však rešpektuje charakter umeleckého vzdelávania. Kvalitu školy nemožno zredukovať iba na počet získaných cien.

20.4 Spätná väzba

Dôležitým zdrojom informácií je komunikácia so žiakmi, zákonnými zástupcami, pedagógmi a ďalšími partnermi školy. Podnety sa posudzujú podľa ich obsahu a môžu byť využité pri ďalšom plánovaní a rozvoji školy.

20.5 Vyhodnocovanie ŠkVP

Školský vzdelávací program nie je nemenným dokumentom. Škola priebežne sleduje jeho funkčnosť a súlad s platnými právnymi predpismi, štátnym vzdelávacím programom, reálnymi podmienkami školy a jej ďalším smerovaním. V prípade potreby sa aktualizuje.

21. Spolupráca školy a jej pôsobenie v regióne

ZUŠ vo Voderadoch nevníma svoje poslanie iba vo vnútri vlastných učební. Umelecká škola je prirodzenou súčasťou kultúrneho života obce a regiónu. Verejná prezentácia žiakov má vzdelávací význam, ale zároveň prináša umenie do prostredia, v ktorom žiaci žijú.

21.1 Spolupráca so zriaďovateľom

Škola spolupracuje s Obcou Voderady ako svojím zriaďovateľom pri zabezpečovaní podmienok vzdelávania a pri realizácii kultúrnych a spoločenských aktivít.

21.2 Kultúrny život obce a regiónu

Žiaci a kolektívy školy sa podľa možností zapájajú do relevantných kultúrnych a spoločenských podujatí vo Voderadoch a širšom regióne. Hudobníci školy sa majú podľa pripravenosti prezentovať na vhodných podujatiach obce a okolia. Rovnaký priestor škola vytvára pre tanečný, výtvarný a literárno-dramatický odbor.

21.3 Kaštieľ Voderady

Významným partnerom a priestorom na umeleckú prezentáciu je Kaštieľ Voderady. Škola plánuje podľa vzájomnej dohody pokračovať v koncertoch, vystúpeniach a ďalších vhodných aktivitách v jeho priestoroch. Takáto spolupráca poskytuje žiakom možnosť prezentovať výsledky vzdelávania v kultúrne a historicky hodnotnom prostredí.

21.4 Medziškolská a odborná spolupráca

Škola podľa možností spolupracuje s ďalšími základnými umeleckými školami, odbornými organizáciami, kultúrnymi inštitúciami a organizátormi súťaží a festivalov. Takáto spolupráca vytvára priestor na odbornú konfrontáciu, výmenu skúseností a vznik spoločných projektov.

22. Súťaže, festivaly, reprezentácia a prezentácia školy

Účasť na súťažiach, festivaloch a odborných prehliadkach je významnou súčasťou umeleckého vzdelávania a reprezentácie školy. Škola ju nevníma samoúčelne ani iba ako zbieranie ocenení. Súťaž dáva pripravenému žiakovi možnosť porovnať svoju prácu v širšom prostredí, stretnúť sa s tvorbou rovesníkov, zvládnuť náročnejšiu verejnú prezentáciu a získať odbornú spätnú väzbu.

O účasti konkrétneho žiaka rozhoduje príslušný pedagóg v spolupráci s vedením školy podľa jeho pripravenosti, významu podujatia, organizačných možností a primeranosti záťaže. Škola podporuje kvalitnú prípravu a uprednostňuje zmysluplnú účasť na relevantných odborných podujatiach pred formálnym absolvovaním veľkého množstva súťaží.

V školskom roku 2026/2027 škola plánuje nadviazať na úspešné súťažné a festivalové aktivity z predchádzajúcich rokov. Literárno-dramatický odbor sa opäť zapojí do postupových súťaží detskej divadelnej tvorivosti vrátane súťaže Zlatá priadka. Hudobný odbor plánuje účasť na online klavírnej súťaži v Kyjeve, súťaži Senická strunka, akordeónovej súťaži v Novej Bani a Celoštátnej akordeónovej súťaži ASPUŠ. Tanečný odbor sa plánuje zúčastniť tanečnej súťaže Senecká dúha. Výtvarný odbor sa bude zapájať do súťaží organizovaných Kalokagatiou Trnava a škola má záujem zapojiť sa aj do súťaže ŠEVT o návrh dizajnu žiackej knižky.

Súčasťou reprezentácie školy bude aj účasť na medzinárodnom akordeónovom festivale v Prahe a ďalších odborných podujatiach, ktoré budú počas školského roka vyhodnotené ako prínosné pre žiakov a školu. Plán súťaží zostáva otvorený, pretože viaceré propozície a termíny sú zverejňované až v priebehu školského roka.

Osobitnou prioritou je pravidelná prítomnosť žiakov hudobného odboru na relevantných kultúrnych a spoločenských podujatiach vo Voderadoch a v okolitom regióne. Škola chce, aby mladí hudobníci získavali čo najviac primeraných skúseností s verejným vystupovaním a aby výsledky ich práce boli prirodzenou súčasťou kultúrneho života obce a regiónu.

22.1 Verejná umelecká prezentácia

- triedne a interné koncerty;
- verejné a záverečné koncerty;
- samostatné koncerty ACCORDIE;
- výstavy výtvarného odboru;
- tanečné vystúpenia;
- divadelné predstavenia;
- koncerty a projekty v Kaštieli Voderady podľa dohody;
- výchovné koncerty;
- oceňovanie absolventov spojené s prezentáciou výtvarného odboru.

22.2 Prezentácia školy

Prezentácia výsledkov práce školy nie je iba marketingovou činnosťou. Je prirodzeným pokračovaním vzdelávania a zároveň spôsobom, akým škola naplňuje svoju kultúrnu funkciu. Škola prezentuje svoju činnosť prostredníctvom verejných podujatí, webového sídla, informačného systému, sociálnych sietí a ďalších primeraných komunikačných prostriedkov. Cieľom nie je vytvárať obraz školy založený iba na úspechoch. Škola chce prezentovať predovšetkým živé umelecké prostredie, v ktorom vzniká kvalitná práca.

23. Záverečné ustanovenia

Školský vzdelávací program Základnej umeleckej školy vo Voderadoch predstavuje základný kurikulárny dokument školy. Vymedzuje jej vzdelávaciu filozofiu, ciele, charakter jednotlivých umeleckých odborov, organizáciu vzdelávania, princípy hodnotenia a základné podmienky, v ktorých sa výchovno-vzdelávací proces uskutočňuje.

ŠkVP zároveň vyjadruje presvedčenie školy, že základné umelecké vzdelávanie má význam nielen pre žiakov, ktorí sa v budúcnosti rozhodnú pre profesionálnu umeleckú dráhu. Jeho hodnota spočíva aj vo vytváraní ľudí, ktorí dokážu vnímať kultúru, rozumieť jej, aktívne sa na nej podieľať a nieť si skúsenosť s vlastnou tvorbou do ďalšieho života.

Nie každý absolvent ZUŠ sa stane profesionálnym hudobníkom, výtvarníkom, tanečníkom alebo hercom – a ani to nie je jediným meradlom úspechu školy. Ak si však absolvent odnesie schopnosť počúvať, pozorovať, tvoriť, premýšľať, spolupracovať, vystúpiť pred ľuďmi, vytrvať pri náročnej úlohe a rozumieť hodnote poctivej práce, umelecké vzdelávanie splnilo významnú časť svojho poslania.

Školský vzdelávací program je otvoreným dokumentom. Môže byť priebežne aktualizovaný v závislosti od legislatívnych zmien, zmien štátneho vzdelávacieho programu, potrieb školy, personálnych a materiálnych podmienok a ďalšieho smerovania ZUŠ vo Voderadoch.

Školský vzdelávací program Základnej umeleckej školy vo Voderadoch bol prerokovaný Pedagogickou radou ZUŠ vo Voderadoch dňa 25. 8. 2026.

Školský vzdelávací program sa následne predkladá na prerokovanie Rade školy pri ZUŠ vo Voderadoch. Po prerokovaní v pedagogickej rade a v rade školy ho vydáva riaditeľ školy.

Prerokované Radou školy pri ZUŠ vo Voderadoch dňa: 1.10. 2026

Dátum vydania / účinnosť: 2.10.2026

Vo Voderadoch dňa: 1.10.2026

Mgr. art. Michal Matejčík
riaditeľ ZUŠ vo Voderadoch

Príloha A. Prehľad študijných zameraní a predmetov

Hudobný odbor	akordeón; klavír; gitara; zobcová flauta; priečna flauta; klarinet; spev
Hudobné kolektívne a komorné predmety	hudobná náuka; komorná hra; hra v súbore; štvorročná hra; inštrumentálny sprievod; komorný spev; ďalšie predmety podľa príslušného učebného plánu
Súborová činnosť	ACCORDIA
Výtvarný odbor	plošná, priestorová, objektová a multimediálna tvorba; keramická tvorba; rozšírené vyučovanie
Tanečný odbor	tanečné techniky a štýly primerané veku, stupňu štúdia a pedagogickému zámeru
Literárno-dramatický odbor	dramatická hra, improvizácia, reč, pohyb, práca s textom, tvorba inscenácie; Divadielko na dlani

Príloha B. Školské učebné plány

Učebné plány sú podľa § 7 školského zákona súčasťou školského vzdelávacieho programu. ZUŠ vo Voderadoch pri vzdelávaní v školskom roku 2026/2027 vychádza z Rámcových učebných plánov Štátneho vzdelávacieho programu pre základné umelecké školy v aktuálne účinnom znení. Škola uplatňuje časové dotácie povinných vyučovacích predmetov podľa príslušného rámcového učebného plánu a neuplatňuje všeobecné plošné zníženie časových dotácií oproti štátnemu rámcu.

Pre žiaka sa vždy určí konkrétny učebný plán podľa umeleckého odboru, študijného zamerania, druhu štúdia, stupňa a ročníka. Ak rámcový učebný plán ponúka alternatívu medzi viacerými povinnými alebo voliteľnými predmetmi, konkrétne zaradenie sa uskutoční podľa študijného zamerania, schopností žiaka, pedagogického zámeru a organizačných možností školy, vždy v medziach príslušného rámcového učebného plánu.

Pri každom žiakovi alebo skupine musí byť z pedagogickej dokumentácie jednoznačne určiteľné, podľa ktorého učebného plánu sa vzdelávanie uskutočňuje, aké povinné a voliteľné predmety žiak navštevuje a aká je ich týždenná časová dotácia. Celkový týždenný počet vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch zodpovedá príslušnému rámcovému učebnému plánu ŠVP, ak nebola vykonaná prípustná individuálna úprava podľa pravidiel ŠVP.

B.1 Hudobný odbor

V prípravnom štúdiu sa uplatňujú príslušné varianty UP č. 1a a 1b. VI. stupni základného štúdia sa pre študijné zamerania realizované školou uplatňujú najmä UP č. 3 – hra na klavíri, UP č. 4 – hra na gitare a hra na akordeóne, UP č. 5 – hra na sopránovej zobcovej flaute, príslušný učebný plán pre hru na dychových nástrojoch a UP č. 8 – hlasová výchova, spev. Na II. stupni a v štúdiu pre dospelých sa pre nástrojové zamerania uplatňuje UP č. 20 a pre spev príslušný učebný plán spevu. Pri rozšírenom štúdiu sa použije príslušný rámcový učebný plán daného študijného zamerania.

B.2 Výtvarný, tanečný a literárno-dramatický odbor

Výtvarný, tanečný a literárno-dramatický odbor postupujú podľa príslušných rámcových učebných plánov ŠVP pre prípravné štúdium, I. stupeň základného štúdia, II. stupeň základného štúdia, rozšírené štúdium a štúdium pre dospelých podľa toho, ktoré druhy štúdia škola v danom školskom roku reálne uskutočňuje. Obsah a časové dotácie sa neupravujú spôsobom, ktorý by bol v rozpore so záväznými pravidlami ŠVP.

B.3 Záväznosť a aktualizácia

Záväzným východiskom je aktuálne účinné znenie Rámcových učebných plánov Štátneho vzdelávacieho programu pre základné umelecké školy vydané ministerstvom školstva. Ak ministerstvo rámcové učebné plány zmení, škola zosúladí túto prílohu a svoju pedagogickú dokumentáciu s novým znením v lehote a spôsobom určeným právnymi predpismi alebo príslušným dodatkom ŠVP.